

**Ekonomikas ministrijas
2010.gada publiskais pārskats**

Rīga - 2011

Godātais lasītāj!

2010.gadā tautsaimniecības attīstības rādītāji skaidri parādīja – Latvijā atkal varam runāt par ekonomisko izaugsmi – strauji auguši eksporta apjomi, pakāpeniski palielinājās privātais patēriņš, stabilizējās situācija darba tirgū, pieauga ražotāju cenas.

Eksportam bija un joprojām ir liela loma Latvijas tautsaimniecības atveseļošanās procesā, tāpēc valsts 2010.gadā mērķtiecīgi sniegusi atbalstu komersantu eksportspējas stiprināšanai gan atbalstot to dalību ārvalstu izstādēs, gan sniedzot eksporta kredītu garantijas, gan atbalstot ražošanas paplašināšanos un modernizāciju. Šobrīd jau ar pārliecību varam secināt – eksporta pieaugumu nosaka ne tikai situācijas uzlabošanās ārvalstu tirgos un pieprasījuma pieaugums, bet arī Latvijas ražotāju preču konkurētspējas palielināšanās.

2010.gads **uzņēmējdarbības sekmēšanas jomā** pagāja *Mikrouzņēmumu programmas* īstenošanas zīmē – lielākā uzmanība tika pievērsta tieši mikro un mazās uzņēmējdarbības veicināšanai ar mērķi mazināt bezdarbu valstī. Vienlaicīgi uzsākts mērķtiecīgs darbs investoru piesaistei, izveidojot *Lielo un stratēģiski nozīmīgo investīciju projektu koordinācijas padomi* Ministru prezidenta vadībā.

Nodrošināts valsts un Eiropas Savienības atbalsts 38 799 725 latu apmērā uzņēmējdarbības uzsākšanai un attīstībai, darbinieku apmācībām, eksporta veicināšanai, centralizēto siltumapgādes sistēmu uzlabošanai, koģenerācijas elektrostaciju izveidei, kā arī sociālo un daudzdzīvokļu māju renovācijai.

Ārējo ekonomisko attiecību stiprināšanai 2010.gada svarīgākais notikums – Valsts prezidenta V.Zatlera un uzņēmēju delegācijas vizīte Krievijā ar mērķi sekmēt ekonomisko sadarbību ar Latvijai tik svarīgo eksporta tirgu – Krieviju. Nodrošināta Latvijas dalība pasaulē nozīmīgākajā starptautiskajā izstādē *World Expo 2010* Ķīnā. Lai sekmētu mūsu uzņēmēju piekļuvi jauniem eksporta tirgiem, organizētas ekonomikas ministra un uzņēmēju vizītes uz Indiju un Ķīnu.

Iekšējā tirgus jomā 2010.gadā izstrādāts *Parāda ārpustiesas piedziņas likumprojekts*, kas nodrošinās taisnīgu un saprātīgu ārpustiesas parāda piedziņu attiecībās ar parādnieku – fizisku personu. Izstrādāts jauns patērētāju kreditēšanas regulējums, kā arī izveidots nebanku kredīta devēju licencēšanas mehānisms.

Enerģētikas politikas jomā izstrādāts likumprojekts *Atjaunojamās enerģijas likums*, lai radītu skaidrus un saprotamus spēles noteikumus „zaļās enerģijas” ražošanai. Izstrādāta jauna kārtība tiesību iegūšanai pārdot no atjaunojamiem energoresursiem saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, atceļot kvotu sistēmu un nosakot, ka turpmāk obligātā iepirkuma tiesību piešķiršana biomasas, biogāzes, saules un vēja elektrostacijām notiks konkursa kārtībā. Izveidota jauna *naftas produktu rezervju veidošanas un uzturēšanas sistēma*, saskaņā ar kuru no 2010.gada 1.septembra naftas rezerves vairs neveido uzņēmēji, bet valsts Ekonomikas ministrijas personā. 2010.gadā nodrošināta līdzdalība *Baltijas valstu enerģijas tirgu starpsavienojumu plāna* un *Eiropas Savienības stratēģijas Baltijas jūras reģionam aktivitātēs*, kas vērstas uz Baltijas valstu enerģijas tirgu integrāciju Eiropas Savienības kopējā tirgū un enerģijas drošības veicināšanu.

Mājokļu politikas jomā 2010.gada akceptēts *Dzīvokļa īpašuma likums*, kas nosaka dzīvokļa īpašuma statusu, dzīvokļa īpašnieka tiesības, pienākumus un atbildību, kā arī dzīvokļu īpašnieku kopības kompetenci un lēmumu pieņemšanas kārtību. Īstenota plaša sabiedrības informēšanas kampaņa *Dzīvo siltāk!*, lai veicinātu daudzdzīvokļu māju renovācijas procesu Latvijā, kam šobrīd pieejams būtisks ERAF atbalsts.

Būvniecības politikas jomā 2010.gadā turpināts darbs pie *Būvniecības likumprojekta* un *Būvniecības nozares attīstības pamatnostādņu 2011.-2015.gadam projekta* izstrādes, lai definētu būvniecības nozares tālākās attīstības perspektīvas.

2010.gadā apstiprināta *Latvijas Tūrisma mārketinga stratēģija 2010.-2015.gadam* un **jauns tūrisma tēls** ar mērķi sekmēt tūrisma nozares ilgtspējīgu attīstību, īstenojot mērķtiecīgas marketinga aktivitātes nozares definētajos prioritārajos mērķa tirgos – Lietuvā, Igaunijā, Vācijā, Krievijā, Zviedrijā un Somijā. Tūrisma nozares konkurētspējas nodrošināšanai 2010.gadā panākta vienošanās par samazinātās PVN likmes 10% apmērā piemērošanu viesu izmitināšanas pakalpojumiem viesu izmitināšanas mītnēs Latvijā, saglabājot samazināto likmi 12% apmērā arī 2011.gadā.

Pagājušajā gadā veikta *A/s „Parex banka” restrukturizācija*, sadalot A/s „Parex banka” un tās „labos” aktīvus pārceļot uz A/s „Citadeles banka”, kas nodrošināja finanšu stabilitāti valstī.

Ekonomikas ministrija kā galvenos uzdevumus nākamajiem četriem gadiem definējusi *uzņēmēju un Latvijas kopējās konkurētspējas veicināšanu, energoapgādes un enerģētikas drošības jautājumu risināšanu, kā arī valsts industrializācijas jeb Latvijas ražošanas attīstību.*

Prognozējam, ka 2011.gadā Latvijas ekonomikā IKP pieaugums būs vērojams 3,5% apmērā, preču un pakalpojumu eksporta apjomu pieaugums – 6,2%, investīciju apjoms palielināsies par 7%, nodarbināto skaits pieaugs par 3,6%, savukārt bezdarba līmenis samazināsies līdz 16% no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaita.

Pateicos Ekonomikas ministrijas sadarbības partneriem – komersantiem, dažādām tautsaimniecības nozaru asociācijām, kā arī Latvijas Darba devēju konfederācijai, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamerai un Latvijas Pašvaldību savienībai par konstruktīvu sadarbību 2010.gadā. **Ceram uz Jūsu atbalstu arī 2011.gadā!**

Juris Pūce
Ekonomikas ministrijas valsts sekretārs

Saturs

1. PAMATINFORMĀCIJA	5
1.1. Juridiskais statuss un kompetences jomas.....	5
1.2. Darbības virzieni un mērķi (īstenotās budžeta programmas).....	5
1.3. Prioritātes pārskata periodā	8
1.4. Padotībā esošās iestādes	8
2. FINANŠU RESURSI UN MINISTRIJAS 2010.GADA DARBĪBAS REZULTĀTI	9
2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums	9
2.2. Darbības virzienu (budžeta programmu un apakšprogrammu) rezultatīvo rādītāju izpildes analīze un valsts budžeta līdzekļu efektivitātes izvērtējums	12
2.2.1. Tautsaimniecības struktūrpolitikas īstenošana	12
2.2.2. Statistiskās informācijas nodrošināšana	13
2.2.3. Uzņēmējdarbības vides pilnveidošana, investīciju piesaiste un eksporta veicināšana, inovāciju attīstība	14
2.2.4. Tūrisma nozares attīstība	18
2.2.5. Ārējo ekonomisko attiecību un tirdzniecības politikas veicināšana	19
2.2.6. Iekšējā tirgus attīstības veicināšana, konkurences nodrošināšana un patērētāju tiesību aizsardzība	21
2.2.7. Enerģētikas nozares attīstība	25
2.2.8. Mājokļu politikas ieviešana	28
2.2.9. Būvniecības nozares attīstība	29
2.2.10. Atbalsts valsts un privātās partnerības projektiem	30
2.3. Veiktie pētījumi	30
2.4. Būtiskākie pakalpojumi	30
2.5. Pārskats par ministrijas vadības un darbības uzlabošanas sistēmām	32
2.6. Veiktās strukturālās reformas un reorganizācijas	33
3. PERSONĀLS	34
4. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	35
4.1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi	35
4.2. Sabiedrības apmierinātība ar ministrijas darba kvalitāti	36
4.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru	37
5. PLĀNOTIE PASĀKUMI 2011.GADĀ	38
5.1. Galvenie uzdevumi un pasākumi	38
5.2. Plānotie pētījumi	41
5.3. Finanšu saistības	42

1. Pamatinformācija

1.1. Juridiskais statuss un kompetences jomas

Ekonomikas ministrija ir vadošā valsts pārvaldes iestāde ekonomikas politikas jomā. Ministrija izstrādā un īsteno tautsaimniecības struktūrpolitiku, rūpniecības politiku, enerģētikas politiku, ārējo ekonomisko politiku, iekšējā tirgus politiku (precēm un pakalpojumiem), komercdarbības attīstības politiku, konkurētspējas un tehnoloģiju attīstības politiku, patērētāju tiesību aizsardzības politiku, būvniecības un mājokļu politiku un citu politiku normatīvajos aktos noteiktajās jomās.

Ekonomikas ministrija izveidota 1990.gada 1.martā. Informācija par Ekonomikas ministrijas darbību ir pieejama ministrijas mājas lapā internetā www.em.gov.lv.

Ekonomikas ministrija darbojas saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likumu un Ministru kabineta 2010.gada 23.marta noteikumiem Nr.271 *Ekonomikas ministrijas nolikums* un ministrijas **galvenās funkcijas** ir:

- izstrādāt ekonomikas politiku;
- organizēt un koordinēt ekonomikas politikas īstenošanu;
- nodrošināt starptautisko ekonomisko sadarbību;
- veikt citas ārējos normatīvajos aktos noteiktās funkcijas.

1.2. Darbības virzieni un mērķi (īstenotās budžeta programmas)

Tautsaimniecības struktūrpolitikas īstenošana

Mērķi:

- veidot saskaņotu tautsaimniecības struktūrpolitiku, analizējot tautsaimniecības nozaru attīstības tendences, kā arī izstrādājot ekonomikas attīstības stratēģiju;
- nodrošināt privatizācijas procesa pabeigšanu.

Budžeta programmas: 31.00.00 „Nozares politiku veidošana un vadība”, 63.06.00 „Eiropas Sociālā fonda (ESF) projekti (2007–2013)”.

Statistiskās informācijas nodrošināšana

Mērķis:

- nodrošināt iekšzemes un ārvalstu datu lietotājus ar savlaicīgu, precīzu, pilnīgu, viegli saprotamu un starptautiski salīdzināmu statistisko informāciju par Latvijas ekonomiskajām, demogrāfiskajām, sociālajām un vides parādībām un procesiem, izmantojot labāko pieredzi nozarē.

Budžeta programma: 24.00.00 „Statistiskās informācijas nodrošināšana”, 67.06.00 „Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti”.

Uzņēmējdarbības vides pilnveidošana, investīciju piesaiste un eksporta veicināšana, inovācijas attīstība

Mērķi:

Uzņēmējdarbības vides pilnveidošana:

- pilnveidot uzņēmējdarbības vidi, samazinot administratīvo slogu uzņēmējiem;

- izstrādāt un īstenot uzņēmējdarbības atbalsta pasākumus, uzņēmumu konkurētspējas uzlabošanai.

Eksporta veicināšana un investīciju piesaiste:

- sekmēt Latvijas uzņēmēju eksporta konkurētspēju, jaunu tirgu apgūšanu un nostiprināšanos esošajos eksporta tirgos;
- veicināt uz eksportu vērstu ārvalstu investīciju piesaisti.

Inovācijas veicināšana:

- veidot inovatīvai darbībai labvēlīgu vidi, sekmēt tehnoloģiju pānesi un veicināt sadarbību starp pētniecības un rūpniecības sektoriem;
- sekmēt uzņēmumu un saistīto institūciju savstarpējo sadarbību, klasteru stratēģiju izstrādi un īstenošanu un kopīgu projektu īstenošanu uz eksportu orientētās un augstas pievienotās vērtības rūpniecības nozarēs.

Budžeta programmas: 25.00.00 „Uzņēmējdarbības un uz zināšanām balstītas ekonomikas veicināšana”, 28.00.00 „Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana”, 31.00.00 „Nozares politiku veidošana un vadība”, 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007–2013)”, 63.06.00 „Eiropas Sociālā fonda (ESF) projekti (2007–2013)”, 67.06.00 „Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti”, 69.06.00 „3.mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” pārrobežu sadarbības projekti”.

Tūrisma nozares attīstība

Mērķi:

- veicināt tūrisma nozares apgrozījuma un īpatsvara pieaugumu ekonomikā un tūrisma pakalpojumu eksportspējas palielināšanos vidējā termiņā, rosinot pārmaiņas pieprasījuma un piedāvājuma struktūrā.

Budžeta programmas: Budžeta programmas 30.00.00 „Tūrisma politikas ieviešana”, 31.00.00 „Nozares politiku veidošana un vadība”, 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007–2013)”, 67.06.00 „Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti”, 69.06.00 „3.mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” pārrobežu sadarbības projekti”.

Ārējo ekonomisko attiecību un tirdzniecības politikas veicināšana

Mērķi:

- veicināt Latvijas uzņēmumu ārējās konkurētspējas pieaugumu;
- veidot labvēlīgus tirdzniecības līgumtiesiskos nosacījumus;
- mazināt ārējās tirdzniecības šķēršļus, ar kuriem saskaras Latvijas preču un pakalpojumu eksportētāji trešo valstu tirgos;
- paplašināt ārējo ekonomisko sadarbību.

Budžeta programmas: Budžeta programmas 28.00.00 „Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana”, 31.00.00 „Nozares politiku veidošana un vadība”.

Iekšējā tirgus attīstības veicināšana, konkurences nodrošināšana un patērētāju tiesību aizsardzība

Mērķi:

- nodrošināt augstu patērētāju tiesību aizsardzības līmeni;
- veicināt iekšējā tirgus un konkurences attīstību visās tautsaimniecības nozarēs;
- nodrošināt efektīvu, Latvijas situācijai atbilstošu sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas mehānismu;
- nodrošināt nacionālo standartizācijas, metroloģijas un akreditācijas sistēmu darbību un attīstību atbilstoši Latvijas tautsaimniecības vajadzībām.

Budžeta programmas: 26.00.00 „Godīgas konkurences nodrošināšana, iekšējā tirgus un patērētāju tiesību aizsardzība” (26.01.00 „Iekšējais tirgus un patērētāju tiesību aizsardzība”, 26.02.00 „Konkurences politikas ieviešana”, 26.03.00 „Sabiedrisko pakalpojumu regulēšana”, 26.04.00 „Atbilstības novērtēšana un kvalitātes nodrošināšana”), 31.00.00 „Nozares politiku veidošana un vadība”.

Enerģētikas nozares attīstība

Mērķi:

- veicināt drošu, līdzsvarotu un kvalitatīvu patērētāju apgādi ar enerģiju;
- sekmēt Latvijas energoapgādes ilgtspējīgu un drošu funkcionēšanu un energoapgādes atkarības mazināšanu no ārējiem avotiem;
- nodrošināt tiesisko vidi elektroenerģijas tirgus darbībai.

Budžeta programmas: 31.00.00 „Nozares politiku veidošana un vadība”, 60.06.00 „Eiropas komunikāciju tīklu projekti”, 61.06.00 „Kohēzijas fonda projekti (2007-2013)”.

Mājokļu politikas ieviešana

Mērķi:

- veicināt mājokļa kvalitāti un pieejamību, nodrošinot normatīvo bāzi efektīvai dzīvojamo māju pārvaldīšanai un sekmējot īres dzīvojamā fonda izveidi pašvaldību teritorijās;
- atbalstīt enerģiju taupošus pasākumus dzīvojamās mājās.

Budžeta programmas: 29.00.00 „Enerģētikas politika”, 31.00.00 „Nozares politiku veidošana un vadība”, 32.00.00 „Mājokļu politikas ieviešana”, 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007–2013)”.

Būvniecības nozares attīstība

Mērķi:

- veicināt ilgtspējīgas būvniecības nozares attīstību, sekmējot kvalitatīvu un energoefektīvu būvniecību, nodrošinot labvēlīgu un konkurētspējīgu uzņēmējdarbības vidi nozarē;
- nodrošināt efektīvu būvniecības normatīvo bāzi atbilstoši Eiropas Savienības prasībām un tirgus interesēm;
- pilnveidot operatīvu būvniecības informācijas apriti, izveidojot efektīvu Būvniecības informācijas sistēmu.

Budžeta programmas: Budžeta programmas 31.00.00 „Nozares politiku veidošana un vadība”, 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007–2013)”.

Eiropas Savienības fondu līdzekļu piesaiste

Mērķi:

- mērķtiecīgi izmantot un iegūt maksimālu labumu no Eiropas Savienības fondu atbalsta instrumentiem;
- nodrošināt maksimāli efektīvi un noteiktajos termiņos Eiropas Savienības līdzfinansējuma apgūšanu.

Budžeta programmas: 27.01.00 „Eiropas Savienības struktūrfondu ieviešana”, 70.05.00 „Tehniskā palīdzība ERAF, ESF, KF apgūšanai (2007-2013)”.

1.3. Prioritātes pārskata periodā

Ekonomikas ministrijas prioritātes 2010.gadā:

- **tautsaimniecības atveseļošanas pasākumi;**
- **Latvijas konkurētspējas, eksporta veicināšanas un uzņēmējdarbības vides uzlabošanas pasākumi,** uzsvāru liekot uz Eiropas Savienības struktūrfondu programmu īstenošanu un valsts atbalstu uzņēmējiem ekonomiskās krīzes pārvarēšanai;
- **energoefektivitātes pasākumi.**

1.4. Padotībā esošās iestādes

Ekonomikas ministrijas **padotībā esošās iestādes** īsteno valsts politiku un normatīvo aktu prasības tām nodotās kompetences jomās. Ekonomikas ministrijas padotībā ir šādas valsts pārvaldes iestādes (uz pārskata perioda beigām):

- valsts aģentūra „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” (LIAA);
- Tūrisma attīstības valsts aģentūra (TAVA);
- Būvniecības, enerģētikas un mājokļu valsts aģentūra (BEMVA) (līdz 01.07.2010.);
- Centrālā statistikas pārvalde (CSP);
- Konkurences padome (KP);
- Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (PTAC);
- Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (SPRK) – atvasināta publiskā persona.

Ministrijas padotībā esošo iestāžu publiskie pārskati atrodami iestāžu mājas lapās internetā.

Ministrija ir **valsts kapitāla daļu turētāja** šādās kapitālsabiedrībās:

- valsts akciju sabiedrībā „Privatizācijas aģentūra” (PA) (100 %);
- valsts akciju sabiedrībā „Latvenergo” (100 %);
- sabiedrībā ar ierobežotu atbildību „Latvijas Garantiju aģentūra” (LGA) (100 %);
- valsts sabiedrībā ar ierobežotu atbildību „Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs” (SAMC) (100 %);
- valsts sabiedrībā ar ierobežotu atbildību „Latvijas Nacionālais metroloģijas centrs” (LNMC) (100 %);
- akciju sabiedrībā „Rīgas siltums” (48,995 %);
- akciju sabiedrībā „Latvijas gāze” (0,00029 %).

2. Finanšu resursi un ministrijas 2010.gada darbības rezultāti

2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

Ekonomikas ministrijas valsts budžeta finansējums un tā izlietojums 2009. un 2010.gadā, latos

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2009. gadā (faktiskā izpilde)	2010. gadā	
			apstiprināts	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	271 030 876	64 527 047	60 620 591
1.1.	dotācijas	266 358 770	58 286 164	55 573 579
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	3 965 443	5 480 000	4 583 344
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	706 663	760 883	463 668
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	-	-	-
2.	Izdevumi (kopā)	264 654 000	64 472 155	59 086 337
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	261 600 958	62 475 969	57 266 848
2.1.1.	kārtējie izdevumi	23 032 630	23 794 978	20 373 036
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	128 434 243	34 467 597	34 348 378
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	843 360	236 170	227 238
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	109 290 725	3 977 224	2 318 196
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	3 053 042	1 996 186	1 819 489

Ekonomikas ministrijas valsts budžeta izdevumi 2009. un 2010.gadā sadalījumā pa budžeta programmām, latos

Programmas/ apakšprogrammas kods	Programmas/ apakšprogrammas nosaukums	2009 faktiski izpildīts	2010 faktiski izpildīts
	Kopā	264 654 000	59 086 337
20.00.00	Būvniecība	363 988	-
24.00.00	Statistiskās informācijas nodrošināšana	6 713 813	5 632 008
25.00.00	Uzņēmējdarbības un uz zināšanām balstītas ekonomikas veicināšana	779 380	475 892
26.00.00	Godīgas konkurences nodrošināšana,	4 666 149	3 576 979

	iekšējā tirgus un patērētāju tiesību aizsardzība		
26.01.00	<i>Iekšējais tirgus un patērētāju tiesību aizsardzība</i>	1 257 543	808 712
26.02.00	<i>Konkurences politikas ieviešana</i>	737 784	449 228
26.03.00	<i>Sabiedrisko pakalpojumu regulēšana</i>	1 895 427	2 066 075
26.04.00	<i>Atbilstības novērtēšana un kvalitātes nodrošināšana</i>	775 395	252 964
27.00.00	Valsts atbalsta politikas ieviešana	241 697 418	716 576
27.01.00	<i>Eiropas Savienības struktūrfondu ieviešana</i>	924 106	716 576
27.02.00	<i>Eiropas Reģionālās attīstības fonda pasākumu īstenošana</i>	-	-
27.03.00	<i>Eiropas Sociālā fonda pasākumu īstenošana</i>	-	-
27.04.00	<i>Atbalsts valsts un privātās partnerības projektiem</i>	111 077	-
27.05.00	<i>Tehniskā palīdzība Eiropas Savienības fondu apgūšanai (2007-2013)</i>	1 354 449	-
27.06.00	<i>Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu īstenošana (2007-2013)</i>	114 736 306	-
27.07.00	<i>Atmaksa valsts pamatbudžetā par Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) finansējumu (2007-2013)</i>	94 994 507	-
27.08.00	<i>Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu īstenošana (2007-2013)</i>	16 144 094	-
27.09.00	<i>Atmaksa valsts pamatbudžetā par Eiropas Sociālā fonda (ESF) finansējumu (2007-2013)</i>	12 167 953	-
27.10.00	<i>Kohēzijas fonda projektu īstenošana (2007-2013)</i>	1 264 926	-
28.00.00	Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana	2 224 670	2 204 498
29.00.00	Enerģētikas politika	808 694	506 666
30.00.00	Tūrisma politikas ieviešana	843 210	531 708
31.00.00	Nozares politiku veidošana un vadība	4 018 225	2 924 813
32.00.00	Mājokļu politikas ieviešana	2 538 453	84 044
32.01.00	Būvniecības, enerģētikas un mājokļu valsts aģentūra	576 393	84 044
32.02.00	Eiropas Kopienas iniciatīvas "INTERREG" programmas finansētie projekti	362 347	-
32.03.00	Atbalsts mājokļiem	1 599 713	-
60.00.00	Eiropas komunikāciju tīklu projektu un pasākumu īstenošana	-	522 993
60.06.00	<i>Eiropas komunikāciju tīklu projekti</i>	-	522 993
61.00.00	Kohēzijas fonda (KF) projektu un pasākumu īstenošana	-	4 405 812
61.06.00	<i>Kohēzijas fonda projekti (2007-2013)</i>	-	4 405 812
62.00.00	Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu īstenošana	-	33 627 056

62.02.00	<i>Atmaksa valsts pamatbudžetā par Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) finansējumu (2007-2013)</i>	-	1 844 566
62.03.00	<i>Atmaksa Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) finansējuma saņēmējiem par veiktajiem izdevumiem no ārvalstu finanšu palīdzības</i>	-	124 614
62.06.00	<i>Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007-2013)</i>	-	31 657 876
63.00.00	Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu un pasākumu īstenošana	-	1 441 297
63.06.00	<i>Eiropas Sociālā fonda (ESF) projekti (2007-2013)</i>	-	1 441 297
67.00.00	Eiropas Kopienas iniciatīvas projektu un pasākumu īstenošana	-	1 094 945
67.06.00	<i>Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti</i>	-	1 094 945
69.00.00	3.mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošana	-	105 973
69.02.00	<i>Atmaksa valsts pamatbudžetā par 3.mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošanu</i>	-	43 970
69.06.00	<i>3.mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” pārrobežu sadarbības projekti</i>	-	62 003
70.00.00	Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana	-	1 174 049
70.05.00	<i>Tehniskā palīdzība ERAF, ESF, KF apgūšanai (2007-2013)</i>	-	1 174 049
71.00.00	Eiropas Ekonomiskās zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansēto programmu, projektu un pasākumu īstenošana	-	61 028
71.06.00	<i>Eiropas Ekonomiskās zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansētie projekti</i>	-	61 028

Ekonomikas ministrijas valsts pamatbudžeta faktiskie izdevumi 2010.gadā bija 59,1 milj. latu, jeb 91,6% no plānotiem, kas ir par 205,5 milj. latu jeb 77,7% mazāk nekā 2009.gadā. Strukturālo reformu un izdevumu optimizācijas rezultātā izdevumi pamatfunkciju īstenošanai samazinājušies par 6,9 milj. latu, savukārt ar Eiropas Savienības politiku instrumentu un ārvalstu finanšu palīdzības finansēto projektu un pasākumu īstenošanu saistītie izdevumi samazinājušies par 198,6 milj. latu.

2.2. Darbības virzienu (budžeta programmu un apakšprogrammu) rezultātīvo rādītāju izpildes analīze un valsts budžeta līdzekļu efektivitātes izvērtējums

Budžeta programmas 31.00.00 „Nozares politiku veidošana un vadība”, 27.01.00 „Eiropas Savienības struktūrfondu ieviešana”, 70.05.00 „Tehniskā palīdzība ERAF, ESF, KF apgūšanai (2007–2013)”

Programmu īstenošanas rezultāti ir atspoguļoti arī atbilstošo darbības virzienu budžeta programmu aprakstos, sadaļā „Pakalpojumi”, „Komunikācija ar sabiedrību”

Ekonomikas ministrijas kompetencē esošo politikas jomu attīstības un normatīvā regulējuma nodrošināšanai 2010.gadā sagatavoti 332 Ministru kabineta izskatāmo dokumentu projekti.

2.2.1. Tautsaimniecības struktūrpolicies īstenošana

Budžeta programmas 31.00.00 „Nozares politiku veidošana un vadība”, 63.06.00 „Eiropas Sociālā fonda (ESF)projekti (2007–2013)”

Ministru kabinets 2010.gada 16.novembrī apstiprināja **Latvijas nacionālās reformu programmas „ES 2020” stratēģijas īstenošanai** projektu (turpmāk tekstā – Latvijas NRP projekts), kurā ir aprakstīts vidējā termiņa makroekonomiskais scenārijs, atspoguļoti galvenie Latvijas tautsaimniecības makro-strukturālie izaicinājumi (šķēršļi) un reformu virzieni, kā arī Latvijas kvantitatīvie mērķi 2020.gadam „ES 2020” stratēģijas kontekstā un galvenie politikas virzieni to sasniegšanai. Latvijas NRP projekts veido pamatu Latvijas NRP gala versijas izstrādei, kura jāiesniedz Eiropas Komisijai līdz 2011.gada aprīļa beigām. Latvijas NRP gala versijas sagatavošanai izveidota darba grupa, kuras sastāvā darbojas par „ES 2020” stratēģijas īstenošanu līdzatbildīgo ministriju pārstāvji, Valsts prezidenta Stratēģiskās analīzes komisijas pārstāvji, sociālie partneri (Latvijas Darba devēju konfederācija, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība) un nevalstisko organizāciju pārstāvji (Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera, Latvijas Pašvaldību savienība).

Pārskata periodā sagatavoti un Ministru kabinetā izskatīti četri **informatīvie ziņojumi par makroekonomisko situāciju valstī**, kuros sniegts situācijas raksturojums reālajā, ārējā un finanšu sektorā, tendences darba tirgū, informācija par inflācijas procesiem valstī, kā arī ekonomiskās attīstības prognozes.

2010.gadā izdoti divi **Ziņojumi par Latvijas tautsaimniecības attīstību**, kuros apkopota informācija par nozīmīgākajiem ekonomiskajiem un sociālajiem rādītājiem, tautsaimniecības nozaru attīstību un ārējo ekonomisko vidi, valdības ekonomisko politiku izaugsmes un nodarbinātības veicināšanā, kā arī politikas īstenošanas galvenajiem instrumentiem, t.sk. Eiropas Savienības fondu izmantošanu. Ziņojumos sniegtas arī Ekonomikas ministrijas rekomendācijas valsts ekonomiskās politikas pilnveidošanai (ziņojumu teksti pieejami arī ministrijas mājas lapas Internetā www.em.gov.lv, sadaļā „Publikācijas”).

2010.gadā sagatavoti un publicēti četri ceturkšņa biļeteni **Latvijas tautsaimniecība: Makroekonomiskais apskats**, kuros atspoguļoti aktuālie procesi Latvijas ekonomikā.

Ministru kabinets 2010.gada 8.jūnijā apstiprināja **Informatīvo ziņojumu par prognozēm darbaspēka pieprasījuma un piedāvājuma atbilstībai vidējā termiņā**. Ziņojumā ir analizēta situācija darba tirgū, īpašu uzmanību pievēršot darba tirgus tendencēm 2009.gadā. Ziņojumā raksturotas Ekonomikas ministrijas aktualizētās vidēja termiņa darba tirgus prognozes līdz 2015.gadam, detalizēti aplūkojot darba tirgus pieprasījuma prognozes pa gadiem. Darba tirgus prognožu izstrādē izmantoti Ekonomikas ministrijas izstrādātie tautsaimniecības attīstības scenāriji.

2010.gada laikā sagatavots un gada nogalē uzsākta ESF līdzfinansēta projekta *Darba tirgus pieprasījuma vidēja termiņa un ilgtermiņa prognozēšanas sistēmas attīstība* īstenošana. Projekta mērķis ir līdz 2013.gada beigām attīstīt efektīvu darba tirgus pieprasījuma prognozēšanas sistēmu un pilnveidot prognozēšanas metodoloģiju. Projekta galvenie īstenošanas virzieni ir darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēšanas instrumentārija pilnveide, kā arī aptaujas un pētījumi darba tirgus jomā.

2.2.2. Statistiskās informācijas nodrošināšana

Budžeta programma 24.00.00 „Statistiskās informācijas nodrošināšana”, 67.06.00 „Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti”

Pārskata periodā izpildot Valsts statistiskās informācijas programmā 2010.gadam paredzētos darbus, iekšzemes un ārvalstu datu lietotāji tika nodrošināti ar statistisko informāciju par Latvijas ekonomiskajām, demogrāfiskajām, sociālajām un vides parādībām un procesiem.

Datu lietotāju ērtībām un statistikas datu iegūšanai patērētā datu lietotāju laika un līdzekļu ekonomijas nolūkā ir būtiski palielināta statistikas datu pieejamība elektroniskā formātā Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) mājas lapā Internetā (www.csb.gov.lv) esošajās datubāzēs. Panākts publicēto statistisko rādītāju būtisks pieaugums no 18,6 miljoniem rādītāju 2009.gadā līdz **23,0 miljoniem rādītāju** 2010.gadā. Pārskata gadā datu lietotājiem organizēti 12 semināri par jaunumiem statistiskās informācijas izplatīšanas un iegūšanas jomā.

Ar mērķi samazināt izdevumus pasta, sakaru un poligrāfijas pakalpojumiem, kā arī, lai ekonomētu respondentu patērēto darba laiku statistikas pārskatu aizpildīšanā un nosūtīšanā CSP, nodrošināta e-pārskatu iesniegšana (*e-pārskats* sistēmā pieejamo pārskatu īpatsvars 2010.gada beigās sasniedza 72%). Vidēji 80% no CSP mājas lapā pieejamo e-pārskatu apjoma respondenti aizpilda un iesniedz elektroniski.

Lai koordinētu valsts visu līmeņu oficiālo statistisko informācijas plūsmu, kā arī valsts reģistros un citās informācijas sistēmās iekļaujamo statistisko rādītāju savstarpēju saskaņošanu, CSP speciālisti 2010.gadā turpināja veikt statistikas pārskatu izvērtēšanu. Pārskatu testēšanas laboratorijā sadarbībā ar tautsaimniecības nozaru un asociāciju pārstāvjiem novērtēti 31 pārskats. Organizētas trīs sanāksmes ar tautsaimniecības nozaru pārstāvjiem un asociācijām uzņēmumu statistikas, metodoloģijas un attīstības jautājumos. Publicēti 191 preses ziņojums saskaņā ar CSP preses izlaidumu plānu.

Viens no lielākajiem īstenojamiem projektiem 2010.gadā ir **Lauksaimniecības skaitīšana**, kuru CSP organizēja cieši sadarbojoties ar Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centru un Lauku atbalsta dienestu. Kopumā iegūta informācija par 86,4 tūkst. jeb 96% saimniecībām. 2010.gada decembra sākumā preses ziņojumā īsumā publicēti pirmie provizorisks lauksaimniecības skaitīšanas rezultāti.

Pārskata periodā turpinājās sagatavošanas darbi **2011.gada Tautas skaitīšanas** organizēšanai: aktualizēta un papildināta ģeogrāfiskās informācijas *Apsekojumu iecirkņu plānošanas sistēma*, mainot iecirkņu veidošanas algoritmu un pievienojot jaunu funkcionalitāti iecirkņu pārskata karšu sagatavošanai drukāšanai. Pabeigta izmēģinājuma tautas skaitīšana sešos skaitīšanas iecirkņos, laikā no 20.septembra līdz 31.oktobrim aprobēta lietotā metodoloģija un tehnoloģiskie risinājumi. Izmēģinājuma tautas skaitīšanā iegūtas atbildes par 1 519 personām un 1 177 mājokļiem.

2.2.3. Uzņēmējdarbības vides pilnveidošana, investīciju piesaiste un eksporta veicināšana, inovācijas attīstība

Budžeta programmas 25.00.00 „Uzņēmējdarbības un uz zināšanām balstītas ekonomikas veicināšana”, 28.00.00 „Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana”, 31.00.00 „Nozares politiku veidošana un vadība”, 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007–2013)”, 63.06.00 „Eiropas Sociālā fonda (ESF) projekti (2007–2013)”, 67.06.00 „Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti”, 69.06.00 „3.mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” pārrobežu sadarbības projekti”

Uzņēmējdarbības vides pilnveidošana

Lai nodrošinātu likumdošanas procesa caurskatāmību, vienkāršību un nedublēšanos, kā arī noteiktu tikai tādu normu ievērošanu, kas neapgrūtina uzņēmumu attīstību dažādos ciklos, 2010.gadā izstrādāts ikgadējais ***Uzņēmējdarbības vides uzlabošanas pasākumu plāns*** (Ministru kabineta 2010.gada 24.marta rīkojums Nr.164), pamatojoties uz uzņēmējus pārstāvošo organizāciju un nozaru asociāciju izteiktajiem priekšlikumiem, kā arī pētījumos identificētām problēmām. Plānā 2010.gadam iekļauti 22 pasākumi un 38 apakšpasākumi tādās jomās kā uzņēmējdarbības uzsākšana, būvniecība, nodokļu administrēšana, pārrobežu tirdzniecība, nekustamā īpašuma reģistrācija, e-pārvalde. Būtiskākie pasākumi, kas veikti saskaņā ar minētā plāna 2010.gadam uzdevumiem:

Uzņēmējdarbības uzsākšanā:

- no 2010.gada 1.maija līdz 31.decembrim kopējais Komercreģistrā reģistrētais samazinātā pamatkapitāla uzņēmumu skaits – 5 179 sabiedrības ar ierobežotu atbildību jeb 57% no kopējā šajā periodā reģistrēto sabiedrību ar ierobežotu atbildību skaita;
- iesniegumu par reģistrāciju ar PVN apliekamo personu reģistrā var iesniegt vienlaikus ar reģistrācijas pieteikumu reģistrējoties Uzņēmumu reģistrā, kas pēc vienas pieturas aģentūras principa informāciju nodod Valsts ieņēmumu dienestam (VID);
- samazināts dienu skaits reģistrācijai par PVN maksātāju no 15 uz 10 dienām.

Nodokļu uzskaites vienkāršošanā:

- ieviests *Mikrouzņēmumu nodokļa likums* un noteikts, ka mikrouzņēmumu nodokļa maksātājiem deklarācija ir jāsniedz reizi ceturksnī. Mikrouzņēmumu nodokļa ieviešana, pēc Valsts ieņēmumu dienesta sniegtajiem datiem, no 2010.gada 1.septembra līdz 31.decembrim veicinājusi 2 733 jaunu uzņēmumu – mikrouzņēmumu nodokļa maksātāju reģistrēšanos;
- mikrouzņēmumiem ir nodrošināta iespēja izmantot bezmaksas grāmatvedības programmu;
- palielināts PVN maksātāju reģistrācijas sliekšnis no 10 000 latiem uz 35 000 latiem.

Nekustamā īpašuma un būvniecības process:

- izstrādāts jauns *Būvniecības likumprojekts*, kas nodrošinās būvniecības saskaņošanas procedūru un nepieciešamā laika būtisku samazinājumu;
- precizēta vietējo pašvaldību pirmpirkuma tiesību izmantošanas kārtība un termiņi, t.sk. nosakot, ka izziņa par atteikumu izmantot pirmpirkuma tiesības tiek izsniegta piecu darba dienu laikā.

Elektroniskā pārvalde:

- noteiktas prasības dokumenta oriģināla, tā atvasinājuma un dublikāta izstrādāšanai un noformēšanai, t.sk. noformēšanai elektroniskā formā u.c.

Pasaules Banka *Doing Business 2011* gada radītājos, kuri publicēti 2010.gada novembrī, starp 183 pasaules valstīm Latviju ir ierindojuši **24.vietā**, kas ir par trim vietām augstāk nekā 2010.gada pētījumā, un 9.vietā starp ES dalībvalstīm.

Lai nodrošinātu *Mazās Uzņēmējdarbības Aktā Eiropai* noteikto vadlīniju īstenošanu un veicinātu informācijas pieejamību mikro un MVU, tādējādi attīstot uzņēmēju izpratnes līmeni un kompetenci par to darbībai aktuālajiem jautājumiem, organizēta *MVU nedēļa 2010 Latvijā*. Tās ietvaros sniegti praktiski padomi biznesa ideju īstenošanai. Kopumā organizēti 15 uzņēmēju informēšanas pasākumi Latvijā, iesaistot vairāk kā 3 000 uzņēmēju.

2010.gadā turpinājās *Biznesa inkubatoru programma*, kurā atbalstu ir saņēmuši 295 uzņēmumi, radot un saglabājot 966 jaunas darba vietas. Biznesa inkubatoru programmas ietvaros jaundibinātiem uzņēmumiem ir iespējas izīrēt telpas par pazeminātām cenām, kā arī saņemt pakalpojumus ar atlaidēm Biznesa inkubatorā.

Latvijas Hipotēku un zemes bankas atbalsta pārvaldes *Altum* ieviestās programmas *Atbalsts pašnodarbinātības un uzņēmējdarbības uzsākšanai* ietvaros līdz 2010.gada beigām ar 1 232 uzņēmējdarbības uzsācējiem ir noslēgta sadarbības vienošanās, 498 interesenti ir iesnieguši biznesa plānus, t.sk. jau ir atbalstīti 267 uzsācēju projekti par kopējo aizdevumu summu 3,755 milj. latu, 247 projektiem ir piešķirti arī granti par kopējo summu 733 tūkst. latu. Kopš 2010.gada janvāra programmas ietvaros visā Latvijas teritorijā ir pieejamas apmācības arī tiem programmas dalībniekiem, kuriem nepietiek teorētisko un praktisko zināšanu komercdarbības veikšanai un biznesa plāna sagatavošanai. 2010.gada laikā apmācībās piedalījušies un tās pabeiguši 610 cilvēki. Līdz šim apmācības ir organizētas Rīgā, Jelgavā, Kuldīgā, Valmierā, Cēsīs, Rēzeknē, Balvos un Daugavpilī.

Programmu *Aizdevumi komersantu konkurētspējas uzlabošanai* un *MVU izaugsmes aizdevumu programmas* ietvaros MVU ir pieejami divu veidu aizdevumi – investīcijām un apgrozāmajiem līdzekļiem (t.sk. kredītlīnijas). Līdz 2010.gada beigām programmas *Aizdevumi komersantu konkurētspējas uzlabošanai* ietvaros apstiprināti 49 projekti 58,5 milj. latu apmērā. Noslēgti 32 līgumi 30,5 milj. latu apmērā. *MVU izaugsmes aizdevumu programmas* ietvaros līdz 2010.gada 31.decembrim piešķirti 162 aizdevumi par kopējo summu 8,909 milj. latu.

Eiropas Investīciju Fonds (EIF) turpināja īstenot finanšu aizdevumu instrumentu – *Augsta riska aizdevumu instruments*. 2010.gadā parakstīti līgumi ar A/S „SEB banka” un A/S „Swedbank” par finanšu instrumenta ieviešanu. Kopējais uzņēmumiem pieejamais finansējums, ieskaitot banku līdzfinansējumu (50%), sasniedz 104 miljonus eiro. Līdz 2010.gada beigām augsta riska aizdevumu instrumenta ietvaros kopumā ir izsniegti trīs aizdevumi par kopējo summu 1,4 miljoni eiro. Papildus sadarbībā ar EIF 2010.gadā izstrādāti priekšlikumi atbalsta instrumenta nosacījumu pilnveidošanai, kas paredz grozīt instrumenta maksimālo aizdevuma apjomu, termiņu, kā arī atvieglot nosacījumus attiecībā uz banku vērtēšanas procedūras riska klasēm, lai veicinātu aizdevumu izsniegšanu.

Pārskata gadā EIF parakstīja līgumu ar riska kapitāla fonda ieviesēju „*BaltCap Management Latvia*”. Izveidotajam fondam investīcijām novirzīti līdz 30 miljoni eiro, ieskaitot piesaistīto privāto līdzfinansējumu. 2010.gadā „*BaltCap Management Latvia*” ir veicis divas investīcijas 1,75 miljonu eiro apmērā. Tāpat 2010.gadā parakstīts līgums ar „*Imprimatur Capital Baltics*” kā sēklas kapitāla un uzsākšanas kapitāla fonda instrumenta ieviesēju. Kopējais abu fondu ietvaros pieejamais finansējums ir 20,46 miljoni eiro. 2010.gada laikā „*Imprimatur Capital Baltics*” ir veicis kopumā trīs sēklas kapitāla investīcijas 0,3 miljonu eiro apmērā.

Investīciju piesaiste un eksporta veicināšana

Lai nodrošinātu saskaņotu starpresoru sadarbību sekmīgai investīciju projektu īstenošanai, ir izveidota *Lielo un stratēģiski nozīmīgo investīciju projektu koordinācijas*

padome, kuras sastāvā darbojas ekonomikas, satiksmes, finanšu, ārlietu, zemkopības, izglītības un zinātnes, vides, reģionālās attīstības un pašvaldību lietu (2011.gadā – vides aizsardzības un reģionālās attīstības) ministri, kā arī tiek pieaicināti valsts un pašvaldību institūciju, infrastruktūras uzņēmumu, nevalstisko organizāciju pārstāvji un citi eksperti. Ministru kabinetā 2010.gada 10.augustā ir pieņemts *Lielo un stratēģiski nozīmīgo investīciju projektu koordinācijas padomes nolikums*. Pārskata gadā notika trīs Lielo un stratēģiski nozīmīgo investīciju projektu koordinācijas padomes sēdes, kurās izskatīti un risināti problēmjautājumi par to, kas kavē investīciju projektu sekmīgu īstenošanu Latvijā.

Latvijas preču un pakalpojumu eksporta veicināšanas un ārvalstu investīciju piesaistes pasākumu plāna ietvaros 2010.gadā īstenoti pasākumi eksporta konkurētspējas veicināšanai. Komersantiem sniegts plašs informatīvais un konsultatīvais atbalsts eksporta veicināšanai: organizēti 55 semināri par ārējās tirdzniecības jautājumiem, kuros piedalījās 3 532 komersanti; sniegtas 1 838 konsultācijas par eksporta uzsākšanu, ārvalstu tirgiem un atbalstu eksportam. Sagatavoti 47 nozaru tirgus pētījumi/ informatīvie ziņojumi par nozaru iespējām dažādās valstīs. Nodrošināta 118 Latvijas komercsabiedrību biznesa sadarbības profilu izvietošana Biznesa sadarbības datu bāzē *Enterprise Europe Network* (Eiropas biznesa atbalsta tīkls Latvijā), kā arī veiktas citas informācijas nodrošinājuma aktivitātes.

2010.gadā valsts aģentūra „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” (LIAA) apstrādāja 582 eksporta projektus un 79 dažādas nozīmes investīciju projektus. Tika noorganizētas 65 ārvalstu kompāniju individuālās vizītes un 15 dažāda līmeņa biznesa forumi, t.sk. augstāko valsts amatpersonu vizīšu Latvijā ietvaros. Latvijas komersantiem organizētas 230 vizītes un 33 tirdzniecības misijas (piedalījušies 337 uzņēmēji) uz ārvalstīm kontaktu dibināšanai ar potenciāliem sadarbības partneriem. Eiropas Savienības struktūrfondu aktivitāšu ietvaros atbalstu saņēmuši 277 projekti ārējo tirgu apgūšanai.

Pārskata periodā darbu turpināja 10 Latvijas Ārējās ekonomiskās pārstāvniecības ārvalstīs – Dānijā, Zviedrijā, Krievijā, Norvēģijā, Francijā, Lielbritānijā, Nīderlandē, Vācijā, Polijā un Japānā, nodrošinot plašu tiešo eksporta atbalsta pakalpojumu klāstu uzņēmējiem. Pārstāvniecības devušas ieguldījumu daudzu nozīmīgu eksporta projektu īstenošanā kokrūpniecības, pārtikas, metālapstrādes un mašīnbūves u.c. nozarēs.

2010.gadā nodrošināta **eksporta kredītu garantiju pieejamība** uz visām pasaules valstīm. Izsniegtas eksporta kredītu garantijas 17 komersantiem (noslēgti 49 līgumi) par kopējo summu – 2,5 milj. lati. Visi uzņēmumi, ar kuriem noslēgti līgumi, pārstāv apstrādes rūpniecību (sakarū iekārtu ražošana; sadzīves elektroiekārtu ražošana; finiera lokšņu un koka paneļu ražošana; ziepju, mazgāšanas, tīrīšanas un spodrināšanas līdzekļu ražošana; pārtikas produktu ražošana). Izsniegto garantiju sadalījums pa valstīm: Krievija, Ukraina, Baltkrievija, Azerbaidžāna, Nigērija, Somālija, Gruzija, Kazahstāna, Lielbritānija, Vācija, Itālija, Somija, Lietuva.

Ekonomikas ministrija sadarbībā ar LIAA noorganizēja ikgadējo konkursu **Eksporta un inovācijas balva** Latvijas komercsabiedrībām par sasniegumiem eksportā, inovatīvu produktu un rūpnieciskā dizaina radīšanā. Konkurssam pieteicās 100 pretendenti, pārstāvot visas galvenās eksporta nozares. Titulu *Eksporta čempions* saņēma A/S „Grindeks” (farmācija). Balvas kategorijā *Eksportspējīgākais komersants* lielo un vidējo komercsabiedrību grupā 1.vietu ieguva A/S Valmieras Stikla šķiedra (stikla šķiedras produkti), mazo komercsabiedrību grupā 1.vieta – SIA „Biosan” (laboratorijas iekārtas). Savukārt, kategorijā *Inovatīvākais produkts* 1.vieta tika piešķirta SIA „Baltic Scientific Instruments” (rentgenfluorescences analizators), kategorijā *Importa aizstājējprodukts* 1.vieta – SIA „Silvanols” (Faringo Spray). Konkurss tika papildināts ar jaunu balvas kategoriju *Rūpnieciskais dizains*, kurā 1.vietu ieguva SIA „PAA” (vannu ražošana).

No 2010.gada 1.maija līdz 31.oktobrim Latvija piedalījās **starptautiskajā izstādē World Expo 2010**, Šanhajā, Ķīnas Tautas Republikā. Latvijas prezentācijas tēma izstādē bija **Lidojošā Latvija, kur Austrumi satiek Rietumus**, kas tika izvēlēta, lai uzrunātu izstādes

apmeklētājus ar netradicionāliem risinājumiem inovatīvo tehnoloģiju jomā un vienlaicīgi pieteiktu Latviju un Rīgu kā reģionālo starptautisko lidojumu centru, kā arī austrumu un rietumu biznesa tikšanās vietu. Latvijas paviljons ar tā galveno ekspozīcijas elementu – *Aerodium* vertikālo vēja tuneli izpelnījās plašu pasaules masu mēdiju un izstādes apmeklētāju uzmanību un tika atzīts par vienu no populārākajiem 192 valstu paviljonu vidū. Visā izstādes darbības laikā Latvijas paviljonā ir bijuši 1,6 miljoni apmeklētāju, gūstot iespēju iepazīties ar Latviju un tās biznesa vidi, kultūru, tūrisma iespējām u.c.

Latvijas Nacionālā diena izstādē *World Expo 2010* tika organizēta 2010.gada 21.oktobrī vienlaicīgi ar Valsts prezidenta V.Zatlera un ekonomikas ministra A.Kampara vizīti Ķīnā. Nacionālās dienas ietvaros notika Latvijas – Šanhajas uzņēmēju biznesa forums, kurā piedalījās 23 Latvijas uzņēmēji, pārstāvot tādas nozares kā transports un loģistika, mašīnbūve un metālapstrāde, finanses un konsultācijas, pārtikas rūpniecība, IT, izglītība, medicīna, kultūra u.c.

Inovācijas veicināšana

Inovācijas sekmēšanai 2010.gadā turpinātas vairākas Eiropas Savienības struktūrfondu līdzfinansētās programmas: atbalsta programmas ***Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde*** ietvaros nodrošināta 105 projektu īstenošana par kopējo atbalsta summu 6,47 milj. latu; programmas ***Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde – atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešanai ražošanā*** ietvaros nodrošināts atbalsts 47 projektu īstenošanai par 8,79 milj. latu no ERAF finansējuma.

Uzsākta valsts atbalsta programmas ***Kompetences centri*** īstenošana un pieņemts lēmums par atbalsta sniegšanu sešiem kompetences centriem (KC) – Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju KC, Meža nozares KC, Farmācijas un ķīmijas KC, Latvijas elektrisko un optisko iekārtu ražošanas nozares KC, Transporta mašīnbūves KC, Vides, bioenerģētikas un biotehnoloģijas KC. Kompetences centra mērķis ir praktiski īstenot zinātnieku un komersantu sadarbību, atbalstot kopīgi veiktus rūpnieciskos pētījumus, jaunu produktu un tehnoloģiju izstrādi. Atbalstīto projektu īstenošanā plānots ieguldīt 37,4 milj. latu no ERAF finansējuma un piesaistīt ieguldījumus pētniecībai un attīstībai no uzņēmumu līdzekļiem 22 milj. latu apmērā.

Tehnoloģiju pārneses sekmēšanai LIAA 2010.gadā turpināja sniegt atbalstu astoņu tehnoloģiju pārneses kontaktpunktu darbībai augstskolās. Tehnoloģiju pārneses kontaktpunktu galvenie darbības virzieni ir informācijas sniegšana par zinātniskās institūcijas kompetenci un zināšanu un tehnoloģiju pārnesi, pētniecības darbu rezultātu komercializācijas piedāvājumu sagatavošana, komersantu un zinātnieku sadarbības semināru, konferenču un kontaktbiržu organizēšana. Pārskata periodā īstenojot projektus, tika sagatavoti 67 komercializācijas piedāvājumi, 36 patenta pieteikumi un noslēgts 51 līgums par sadarbību ar komersantiem.

LIAA sadarbībā ar Latvijas Tehnoloģisko centru Eiropas Biznesa atbalsta tīkla (*Enterprise Europe Network*) ietvaros turpināja nodrošināt konsultācijas uzņēmējiem par tehnoloģiju pārnesi un inovācijas attīstību, kā arī par iesaistīšanos Eiropas Savienības 7. Ietvara programmā zinātnes un tehnoloģiju attīstībai. 2010.gadā veikti 38 tehnoloģiju auditi uzņēmumos, noslēgts 21 tehnoloģiju pārneses līgums, sniegtas 20 specializētas konsultācijas par dalību 7. Ietvara programmā.

Sabiedrības informēšanai un izpratnes veidošanai LIAA 2010.gadā turpināja ***Inovatīvas uzņēmējdarbības motivācijas programmu***, kuras ietvaros īstenoti dažādi informatīvi un apmācību pasākumi, piemēram, ***Ideju kauss 2011***, semināru cikls ***Inovatīvas uzņēmējdarbības uzsākšana***, mentoringa programma jaunajiem uzņēmējiem, apmācību kurss ***Kļūsti par uzņēmēju 5 dienās***. Kopumā programmā 2010.gadā iesaistītas 4 052 personas – inovatīvie uzņēmēji, esošie uzņēmēji, studenti, skolēni, uzņēmējdarbības uzsācēji un citi.

LIAA pārskata gadā atbalstīja **produktu dizaina** izstrādes pakalpojumu sniegšanu sešiem ražošanas komersantiem, savukārt **rūpnieciskā dizaina** veicināšanai noorganizēti trīs dizaineru sadarbības un kontaktu veidošanas braucieni pie sešiem ražošanas komersantiem, kā arī noorganizēti četri semināri *Seši soļi līdz veiksmīgam zīmolam* reģionos, kuros piedalījās 425 dalībnieki.

Pārskata periodā Ekonomikas ministrija turpināja īstenot **Klasteru attīstības programmu**, sniedzot atbalstu deviņiem dažādu nozaru klasteriem. Klasteru projektu ietvaros sagatavoti deviņi projektu pieteikumi kopīgai uzņēmumu dalībai Eiropas Savienības struktūrfondu programmas projektu konkursos un pieci starptautiskās sadarbības projektu pieteikumi, izstrādātas trīs klasteru kooperatīvās identitātes, īstenoti divi praktiski klasteru dalībnieku komerciālas sadarbības projekti jaunu produktu izstrādē un ražošanas organizēšanā, noorganizētas klasteru dalībnieku apmācības par nozarei aktuālām tēmām.

Lai veicinātu ražošanas attīstību īpaši atbalstāmajās teritorijās, turpināta Eiropas Savienības struktūrfondu atbalsta programma **Atbalsts ieguldījumiem mikro, maziem un vidējiem komersantiem īpaši atbalstāmajās teritorijās**. Pārskata periodā uzsākta vai turpināta 204 projektu īstenošana, plānojot piesaistīt Eiropas Savienības fondu finansējumu 16,05 milj. latu apmērā.

Lai veicinātu uzņēmumos nodarbināto darbinieku kvalifikācijas celšanu, 2010.gadā turpinājās divu ESF līdzfinansētu atbalsta programmu īstenošana: programmas „Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai – atbalsts partnerībās organizētām apmācībām” ietvaros uzsākta vai turpināta 21 projekta īstenošana, bet programmas „Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai – atbalsts komersantu individuāli organizētām apmācībām” ietvaros – 89 projektu īstenošana. Kopā šiem projektiem piešķirts ESF finansējums 12,19 milj. latu apmērā.

2.2.4. Tūrisma nozares attīstība

Budžeta programmas 30.00.00 „Tūrisma politikas ieviešana”, 31.00.00 „Nozares politiku veidošana un vadība”, 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007–2013)”, 67.06.00 „Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti”, 69.06.00 „3.mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” pārrobežu sadarbības projekti”

Tūrisma uzņēmējdarbības vides uzlabošanai un sakārtošanai pārskata gadā pieņemti Ministru kabineta 2010.gada 13.aprīļa noteikumi Nr.353 *Noteikumi par tūrisma operatora, tūrisma aģenta un klienta tiesībām un pienākumiem, kompleksa tūrisma pakalpojuma sagatavošanas un īstenošanas kārtību, klientam sniedzamo informāciju un naudas drošības garantijas iemaksas kārtību*.

2010.gadā nodrošināta **tūrisma aģentu un tūrisma operatoru (TATO) datubāzes** izstrāde, kā arī uzsākta tūrisma operatoru un tūrisma aģentu bezmaksas reģistrācija. TATO datubāzē patērētāju tiesību ievērošanai un kontroles īstenošanai uzkrāj informāciju par tirgū esošajiem tūrisma aģentiem un tūrisma operatoriem, kā arī tūrisma operatoru klienta iemaksātās naudas drošības garantijas nodrošināšanu. Pārskata periodā TATO datubāzē tika reģistrēti 328 komersanti.

Noorganizēts **Latvijas Tūrisma Forums** par tūrisma nozarei aktuāliem jautājumiem, kas norisinājās 2010.gada 9.–10.decembrī, pulcējot vairāk kā 250 nozares profesionāļu. Tāpat organizēti četri informatīvie semināri **Jaunā tūrisma mārketinga stratēģija – ceļvedis attīstībai** tūrisma komersantiem Latvijas reģionos.

Pārskata periodā izstrādāta un apstiprināta **Latvijas tūrisma mārketinga stratēģija 2010.–2015.gadam**, kas definē Latvijas tūrisma attīstības vīziju un mērķus, kā arī nosaka Latvijas tūrisma produktu attīstības pamatprincipus un mārketinga aktivitātes mērķa tirgos. Ievērojot mārketinga stratēģijā noteiktos tūrisma attīstības mērķus un vīziju, ir izstrādāts jaunais Latvijas tūrisma tēls, kā arī sauklis **Best enjoyed slowly**.

Lai **veicinātu Latvijas tūrisma tēla atpazīstamību un popularizētu Latviju kā tūrisma galamērķi**, 2010.gadā nodrošināta dalība deviņās starptautiskajās tūrisma izstādēs (Nīderlandē, Somijā, Igaunijā, Lietuvā, ASV, Zviedrijā, Krievijā, Vācijā, Baltkrievijā), noorganizēti pieci apmācību semināri Latvijas tūrisma uzņēmējiem par tūrisma produktu veidošanu un attīstību un 23 ārvalstu plašsaziņas līdzekļu pārstāvju vizītes uz Latviju. Izdoti 12 tūrisma ziņu apkārtraksti latviešu, angļu, vācu un krievu valodā.

Uzturēts un pilnveidots Latvijas tūrisma portāls www.latvia.travel – izveidojot jaunu portāla struktūru, dizainu, izstrādāts saturs četrās valodās.

Īstenots projekts **Eiropas izcilākie tūristu galamērķi 2010** (EDEN). EDEN projekta mērķis ir pievērst uzmanību Eiropas topošajiem jeb potenciālajiem tūristu galamērķiem, to vērtībām, daudzveidībai un popularizēt tās vietas, kurās tūrisma attīstība ir saskaņā ar ilgtspējīgas attīstības principiem. 2010.gada EDEN projekta tēma bija **Īstenstūrisms**. Par 2010.gada Latvijas izcilāko tūristu galamērķi kļuva **Jūrmala**.

2010.gadā noorganizēts starptautiskais darba seminārs tūrisma profesionāļiem **Baltic Connecting**, kā arī Baltijas valstu vietējā tūrisma veicināšanas projekts **Dižā Baltijas apceļošana 2010**, kurā piedalījās 10 Latvijas tūrisma objekti. Vietējā tūrisma veicināšanai, īpaši ārpus aktīvās tūrisma sezonas, īstenota vietējā tūrisma veicināšanas kampaņa **Redzi, Latvija runā**, iesaistot 1 300 tūrisma komersantus un objektus Latvijā.

Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra sēdē akceptējot Eiropas Savienības struktūrfondu programmu **Ārējo tirgu apgūšana – nozaru starptautiskās konkurētspējas stiprināšana**, kas izstrādāta, lai īstenotu mērķtiecīgu nozaru starptautiskās konkurētspējas stiprināšanu un atbalstītu komersantu ieiešanu ārvalstu tirgos, tika paredzēts atbalsts tūrisma mārketinga aktivitātēm ārvalstīs 1,5 milj. latu apmērā. Līdzfinansējums Tūrisma attīstības valsts aģentūrai piešķirts uz trim gadiem (aktivitāšu maksimālais īstenošanas ilgums ir līdz 2015.gada 1.jūlijam) ar mērķi organizēt nacionālos standus starptautiskajās izstādēs ārvalstīs, kā arī reklāmas kampaņas ārvalstīs, lai popularizētu Latviju kā tūrisma galamērķi.

2.2.5. Ārējo ekonomisko attiecību un tirdzniecības politikas veicināšana

Budžeta programmas 28.00.00 „Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana”, 31.00.00 „Nozares politiku veidošana un vadība”

Pārskata periodā nodrošināta Latvijas interešu pārstāvība **Eiropas Savienības kopējās tirdzniecības politikas ietvaros**, t.sk. attiecībā uz Eiropas Savienības Padomē pieņemto tirdzniecības politikas stratēģiju, kas nosaka politikas prioritātes 2011.-2015.gadam.

2010.gadā turpināts darbs pie Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) Dohas daudzpusējās tirdzniecības liberalizācijas sarunu pabeigšanas un tādu PTO kandidatvalstu kā Krievija, Kazahstāna, Baltkrievija, Azerbaidžāna un Serbija ārējās tirdzniecības režīma sakārtošanas. 2010.gada 7.decembrī starp Eiropas Savienību un Krieviju noslēgts memorands,

ar ko papildināta 2004.gada pušu divpusējā vienošanās par Krievijas Federācijas uzņemšanas PTO nosacījumiem. Memoranda ietvaros panākta vienošanās par Latvijai būtiskiem jautājumiem – Krievijas dzelzceļa kravu pārvadājumu tarifiem un eksporta nodevām apaļkoksnei.

2010.gadā PTO ietvaros pabeigts arī Farmācijas tarifu atcelšanas nolīguma pārskats, kā rezultātā nolīgumā ir iekļauta virkne Latvijai svarīgu farmaceitiski aktīvo vielu, kurām tiks piemērots beznodokļu režīms.

Tāpat 2010.gadā parakstīts Eiropas Savienības – Dienvidkorejas Brīvās tirdzniecības līgums (stājas spēkā ar 2011.gada 1.jūliju, izņemot sadaļas par intelektuālā īpašumu tiesību krimināltiesiskajiem aspektiem un sadarbību kultūras jomā, kas stājas spēkā līdz pušu ratifikācijas procedūru pabeigšanai), Eiropas Savienības – Irākas Partnerības un sadarbības līgums, bet 2010.gada 16.-19. maijā panākta vienošanās par tirdzniecības sarunu pabeigšanu ar Centrālamerikas un Andu Kopienas valstīm. Turpinātas iepriekšējos gados uzsāktās tirdzniecības līgumu sarunas, t.sk. ar Singapūru un Malaiziju, Dienvidu kopējā tirgus valstīm (*Mercosur*), Indiju, Kanādu, Lībiju, Ukrainu u.c. Latvijai piedaloties Eiropas Savienības līmeņa publiskā apspriešanā par tirdzniecības un ekonomisko attiecību nākotni ar Japānu, pieņemts lēmums izvērtēt turpmākās sadarbības iespējas.

Pārskata gadā turpināts darbs arī pie Eiropas Savienības Tirgus pieejamības partnerības stiprināšanas. Gada beigās Eiropas Savienībā jau darbojās 13 specifiskiem tirgus pieejamības jautājumiem veltītas darba grupas un 33 tirgus pieejamības vienības trešajās valstīs, t.sk. Krievijā, Ukrainā, Kazahstānā un Ķīnā.

2010.gadā Eiropas Komisija ir uzsākusi 53 Eiropas Savienības tirdzniecības aizsardzības instrumentu pārbaudes procedūras, no kurām 35 ir spēkā esošo pasākumu pārskatīšanas procedūras un 18 jaunas pārbaudes. 2010.gada beigās Eiropas Savienībā bija spēkā 135 tirdzniecības aizsardzības pasākumi, no tiem 124 antidempinga un 11 par pretsubsīdiju nodevu piemērošanu.

Pārskata periodā sagatavoti un Ministru kabinetā iesniegti trīs informatīvie ziņojumi par ārējās tirdzniecības politikas jautājumiem – divi ziņojumi uz Eiropas Savienības tirdzniecības ministru neformālajām sanāksmēm un ziņojums uz Eiropas Savienības Ārlietu padomi tirdzniecības jautājumos, tostarp par Eiropas Savienības investīciju politikas nākotni. Pārskata periodā kopumā tika sagatavotas un 175 Eiropas Savienības institūciju sanāksmēs aizstāvētas 74 nacionālās pozīcijas.

Gada laikā organizētas vairākas Eiropas Komisijas Tirdzniecības ģenerāldirektorāta augsta līmeņa pārstāvju tikšanās ar Latvijas uzņēmējiem un nozaru asociācijas pārstāvjiem, kā arī trīs semināri uzņēmējiem par aktuāliem Eiropas Savienības Kopējās tirdzniecības politikas jautājumiem, t.sk. Krievijas, Baltkrievijas un Kazahstānas muitas ūnijas tirdzniecības nosacījumiem.

2010.gadā izstrādāti divi **ekonomiskās sadarbības līgumi** – ar Pleskavas apgabala administrāciju (parakstīts 2010.gada 16.septembrī) un Kirovas apgabala administrāciju (Krievijas Federācija), parakstīta Latvijas Republikas un Ukrainas ekonomiskās sadarbības programma 2010.-2011.gadam, kā arī Latvijas Republikas valdības un Indijas Republikas valdības līgums par ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību.

Pārskata periodā noorganizētas četras **starpvaldību komisiju** sēdes ar Latvijai nozīmīgiem ekonomiskās sadarbības partneriem – Baltkrieviju, Kazahstānu, Krieviju, Ukrainu, kā arī Latvijas – Krievijas starpvaldību komisijas Reģionālās darba grupas sēde.

Lai veicinātu Latvijas uzņēmēju aktivitātes perspektīvajos eksporta tirgos, sadarbībā ar valsts aģentūru „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” noorganizēti **biznesa forumi** ar Somijas, Čehijas, Indijas (divi biznesa forumi – Mumbajā, Deli), Kazahstānas, Krievijas (trīs biznesa forumi – Pleskavā, Maskavā, Sanktpēterburgā), Ķīnas (trīs biznesa forumi – Pekinā, Šanhajā, Šenjanā) uzņēmējiem.

Ar mērķi aktivizēt ekonomisko sadarbību ar Latvijai nozīmīgiem un potenciāliem eksporta tirgiem, 2010.gadā noorganizētas 13 Ekonomikas ministrijas vadības ārvalstu vizītes un 74 ārvalstu delegāciju vizītes Ekonomikas ministrijā, kuru laikā pārrunāti Latvijai būtiski ārējās ekonomiskās sadarbības jautājumi. Ņemot vērā enerģētikas jautājumu pieaugošo lomu Baltijas reģiona valstu sadarbības dienaskārtībā, 2010.gada 7.maijā Rīgā noorganizēta ASV un Baltijas reģiona enerģijas drošības konference.

2.2.6. Iekšējā tirgus attīstības veicināšana, konkurences nodrošināšana un patērētāju tiesību aizsardzība

Budžeta programmas 26.00.00 „Godīgas konkurences nodrošināšana, iekšējā tirgus un patērētāju tiesību aizsardzība” (26.01.00 „Iekšējais tirgus un patērētāju tiesību aizsardzība”, 26.02.00 „Konkurences politikas ieviešana”, 26.03.00 „Sabiedrisko pakalpojumu regulēšana”, 26.04.00 „Atbilstības novērtēšana un kvalitātes nodrošināšana”), 31.00.00 „Nozares politiku veidošana un vadība”

Iekšējā tirgus un patērētāju tiesību aizsardzība

Pārskata gadā īstenotas būtiskas aktivitātes, lai paaugstinātu patērētāju tiesību aizsardzības efektivitāti. Ekonomikas ministrija 2010.gadā izstrādāja tiesību aktu projektu paketi, lai nodrošinātu efektīvāku patērētāju tiesību aizsardzību **nebanku kredītēšanas jomā**: Saeimā 2010.gada 9.septembrī apstiprināti grozījumi likumā *Par nodokļiem un nodevām* un 2010.gada 28.oktobrī pieņemti grozījumi *Patērētāju tiesību aizsardzības likumā*. Pieņemtā normatīvā regulējuma mērķis ir nodrošināt tiesisko ietvaru nebanku kredītdevēju licencēšanas sistēmas izveidei. Vienlaikus tika uzsākts darbs pie Ministru kabineta noteikumu projekta izstrādes, lai noteiktu detalizētāku kārtību, kādā izsniedz, pārreģistrē, aptur un anulē speciālo atļauju (licenci) patērētāju kredītēšanas pakalpojumu sniegšanai un maksā valsts nodevu par speciālās atļaujas (licences) izsniegšanu un pārreģistrāciju, kā arī prasībām kapitālsabiedrībai speciālās atļaujas (licences) saņemšanai.

Izstrādāti un pieņemti Ministru kabineta 2010.gada 28.decembra noteikumi Nr.1219 *Noteikumi par patērētāja kredītēšanu*, lai nodrošinātu *Eiropas Parlamenta un Padomes 2008.gada 23.aprīļa direktīvas 2008/48/EK par patēriņa kredītlīgumiem* prasību pārņemšanu un stiprinātu patērētāju aizsardzību **kredītēšanas pakalpojumu jomā**, nosakot prasības attiecībā uz patērētāja kredītēšanas pakalpojumu reklāmas saturu, pirms patērētāja kredītēšanas līguma noslēgšanas sniedzamās informācijas saturu un sniegšanas kārtību, patērētāja kredītēšanas līgumam izvirzāmās prasības un līgumā ietveramo informāciju, gada procentu likmes aprēķināšanas metodi, patērētāja informēšanu kredītēšanas līguma darbības laikā, kredīta pirmstermiņa atmaksu un kopējo kredīta izmaksu taisnīgu samazināšanu, atsevišķiem kredītēšanas līgumu veidiem piemērojamās prasības un kredītēšanas starpnieku pienākumus, kā arī tiesisko regulējumu patērētāja kredītēšanai pret kustamas lietas ķīlu.

Pārskata periodā noteikts jauns **tirdzniecības organizēšanas kārtības tiesiskais regulējums ar pašvaldību saskaņojamos tirdzniecības veidos**, izstrādājot un pieņemot Ministru kabineta 2010.gada 12.maija noteikumus Nr.440 *Noteikumi par tirdzniecības veidiem, kas saskaņojami ar pašvaldību, un tirdzniecības organizēšanas kārtību*. Jauna tirdzniecības organizēšanas kārtība paredz būtiskus atvieglojumus tirdzniecības veikšanai publiskās vietās, tādējādi samazinot administratīvo slogu tirdzniecības dalībniekiem. Ministru kabineta noteikumos ietverto tiesību normu praktiskai piemērošanai sagatavotas arī vadlīnijas (rokasgrāmata).

Lai nodrošinātu **taisnīgu praksi ārpustiesas parāda atgūšanas procesā**, 2010.gadā uzsākts darbs pie *Parāda atgūšanas likumprojekta izstrādes*. Likumprojektā paredzēts risināt būtiskākās problēmas, ar kurām saskaras patērētāji ārpustiesas parāda atgūšanas procesā.

Savukārt, lai **atvieglotu pakalpojumu sniegšanu** Latvijā, ministrija sadarbībā ar nevalstiskajām organizācijām pārskata gadā turpināja regulāri veikt normatīvo aktu prasību analīzi un gatavot priekšlikumus nepieciešamajām izmaiņām, t.i. atļauju atcelšana atsevišķās pakalpojumu nozarēs, beztermiņa atļauju ieviešana spēkā esošo terminēto atļauju vietā, prasību pēc atļaujas aizstāšana ar reģistrācijas prasību, atļaujas saņemšanai iesniedzamo dokumentu skaita pārskatīšana, personu resertifikācijas procedūru atvieglošana, elektronisko procedūru ieviešana dokumentu apritē starp valsts iestādēm un komersantiem.

Turpinājās darbs pie „**vienas pieturas aģentūras**” principa ieviešanas, uzlabojot publiskās pārvaldes sniegto pakalpojumu pieejamību vienuviet – vienotajā valsts un pašvaldību pakalpojumu portālā www.latvija.lv.

Eiropas Komisijas ekspertu vadībā pārskata gadā veikti visi nepieciešamie pasākumi **Iekšējā tirgus informācijas (IMI) sistēmas** pilnīgas darbības nodrošināšanai saistībā ar *Profesionālās kvalifikācijas direktīvas* un *Pakalpojumu direktīvas* prasību ieviešanu, arī IMI sistēmas „Brīdinājuma mehānisma” darbības nodrošināšanu un iesaistīto iestāžu identificēšanu. IMI sistēmas „Brīdinājuma mehānisms” ir izveidots, lai nodrošinātu efektīvu uzraudzību un pakalpojumu saņēmēju aizsardzību, informējot dalībvalstis par pakalpojumu darbībām, kas var radīt kaitējumu cilvēku veselībai, drošībai vai videi. IMI sistēmā ir reģistrētas 52 Latvijas iestādes, kas atbild par vienu vai vairāku jomu informācijas apriti: septiņas – profesionālās kvalifikācijas jomā, 36 – pakalpojumu jomā, trīs – profesionālās kvalifikācijas un pakalpojumu jomā, trīs – darbinieku nosūtīšanas jomā, divas – darbinieku nosūtīšanas un pakalpojumu jomā. IMI sistēmas nacionālais koordinators un IMI sistēmas „Brīdinājuma mehānisma” koordinators ir Ekonomikas ministrija. Pārskata periodā Latvijā IMI sistēmā reģistrēti septiņi informācijas pieprasījumi.

Brīvas preču aprites jomā, lai uzlabotu savstarpējās atzīšanas principa piemērošanu Eiropas Savienības tirgū likumīgi ražotajiem produktiem, no 2009.gada 13.maija uzņēmējdarbības informatīvajam atbalstam darbojas Produktu Informācijas kontaktpunkts (PCP), kura funkcijas Latvijā pilda Ekonomikas ministrija (e-pasts: pcpc@em.gov.lv). Kopš savas darbības uzsākšanas līdz pārskata perioda beigām, Produktu Informācijas kontaktpunkts ir atbildējis uz 18 citu Eiropas Savienības dalībvalstu komersantu informācijas pieprasījumiem par nacionālajām prasībām dažādiem produktiem.

Ministrijā izveidotais Latvijas **SOLVIT koordinācijas centrs** pārskata periodā ir risinājis 16 lietas, no tām 11 lietās panākts sekmīgs atrisinājums. 2010.gadā, galvenokārt, tika risinātas ar uzturēšanās atļauju piešķiršanu Latvijas pilsoņu ģimenes locekļiem saistītās lietas. SOLVIT koordinācijas centrs sniedz bezmaksas pakalpojumus.

Patērētāju tiesību aizsardzības īstenošanas nodrošināšanai Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (PTAC) 2010.gadā īstenoja astoņus preču vai pakalpojuma drošuma un atbilstības uzlabošanas projektus tādām precēm kā: spiedieniekārtas, iekārtas ar gāzveida kurināmo, būvizstrādājumi, elektropreces, individuālie aizsardzības līdzekļi, rotaļlietas, bērnu izklaides vietas, bērnu preces (bērnu gultiņas), kā arī neautomātisko svaru tirgus uzraudzības projektu. Pārskata periodā veiktas 1 939 tirdzniecības, ražošanas un pakalpojumu sniegšanas vietu pārbaudes un apsekojumi un veikta fasēto preču kontrole 64 uzņēmumos.

Par patērētāju tiesību pārkāpumiem 2010.gadā izskatīti 2 479 patērētāju iesniegumi un sūdzības un sniegta 50 451 konsultācija, kā arī 526 konsultācijas patērētāju pārrobežu sūdzību risināšanā. Reklāmas, e-komercijas un netaisnīgas komercprakses jomās veiktas 259 lietu izpētes.

Pārskata periodā PTAC ir veicis būtisku un pastāvīgu ieguldījumu patērētāju informēšanā un izglītošanā: konsultācijas klātienē, informatīvas aktivitātes dažādos semināros un pasākumos, efektīva un regulāra sadarbība ar Latvijas plašsaziņas līdzekļiem u.tml. PTAC aktīvā darbība sabiedrības informēšanas jomā novērtēta arī raidījuma *Bez Tabu* 10 gadu jubilejā, kur PTAC atzīts par vienu no labākajiem sadarbības partneriem.

Konkurences politikas īstenošana

Konkurences padome konkurences aizsardzības jomā 2010.gadā veica 23 smagāko Konkurences likuma pārkāpumu (aizliegto vienošanos un dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas) izmeklēšanas, deviņas uzņēmumu apvienošanās kontroles. Tāpat pabeigta uzraudzība 10 tirgus sektoros (ceļu būvniecības tirgus, automobiļu apkopes un remonta tirgus, trikotāžas apģērbu un apģērbu piederumu tirgus, dzelzceļa kravu pārvadājumu pakalpojumu tirgus, mērniecības, ģeodēzijas un zemes ierīcības pakalpojumu tirgus, maksas televīzijas tirgus, bērnu pārtikas tirdzniecības tirgus, elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus, profesionālās pilnveides un tālākizglītības tirgus, graudu iepirkuma, miltu un to izstrādājumu ražošanas un vairumtirdzniecības tirgus) un veiktas 12 pārbaudes par dominējošā stāvokļa mazumtirdzniecībā ļaunprātīgas izmantošanas aizlieguma ievērošanu.

Kopumā 2010.gadā Konkurences padome pieņēmusi 43 lēmumus par Konkurences likuma iespējamajiem pārkāpumiem. Sešu lēmumu ietvaros konstatēti pārkāpumi, par kuriem astoņiem uzņēmumiem un vienai profesionālajai asociācijai piemēroti naudas sodi 178 718 latu apmērā. Pārskata periodā Konkurences padomes pārstāvji piedalījās 73 tiesas sēdēs, kurās skatītas sūdzības par Konkurences padomes pieņemtajiem lēmumiem attiecībā uz Konkurences likuma un Reklāmas likuma pārkāpumiem.

No Konkurences padomes pieņemtajiem lēmumiem 27 bija par iespējamu dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu. Lielais neierosināto lietu skaits atspoguļo saspringto ekonomisko situāciju – uzņēmumi izmanto visus tiem pieejamos rīkus savu tiesību un interešu aizsardzībai, tomēr ne vienmēr pēc situācijas izpētes ir iespējams rast pamatojumu lietas ierosināšanai. Tāpat Konkurences padome pirmo reizi piemērojusi dominējošā stāvokļa mazumtirdzniecībā ļaunprātīgas izmantošanas aizliegumu. Pārskata gadā pieņemti septiņi lēmumi par iespējamām vienošanās aizlieguma pārkāpumiem un sodīti pieci uzņēmumi un viena profesionālā asociācija.

2010.gadā 20 lietās izbeigta tiesvedība, pēc būtības visās atstājot spēkā Konkurences padomes lemto. Četros gadījumos tiesvedība izbeigta pēc administratīvo līgumu noslēgšanas, 15 lietās tiesa atstājusi spēkā Konkurences padomes lēmumu, bet vienā lietā lēmums pēc būtības atstāts spēkā, vien precizējot noteikto naudas soda apmēru.

Konkurences padome ir veikusi arī sabiedrības informēšanas pasākumus – notikušas tikšanās ar tirgus dalībniekiem, kurās sniegtas konsultācijas par konkurences tiesību piemērošanas jautājumiem, izplatīta informācija plašsaziņas līdzekļiem par Konkurences padomes pieņemtajiem lēmumiem un citām aktualitātēm.

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšana

Pārskata gadā uzsākts darbs pie grozījumu izstrādes likumā *Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem*, lai precizētu no sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas attiecībām izrietošo strīdu un to izskatīšanu reglamentējošās tiesību normas, attiecīgi **nodrošinot strīdā iesaistīto pušu tiesības uz ātru un efektīvu ārpustiesas strīda atrisināšanu.**

2010.gads ir pirmais, kurā pēc regulēšanas sistēmas reformas un pašvaldību regulatoru funkciju pārņemšanas sabiedrisko pakalpojumu regulēšanu īsteno vienotais regulators – Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (SPRK). No pašvaldību regulatoriem SPRK pārņēma regulēšanas funkcijas siltumapgādē, sadzīves atkritumu apsaimniekošanas un ūdenssaimniecības nozarēs.

SPRK izstrādāja un pēc plašas apspriešanas ar attiecīgo nozaru pārstāvjiem apstiprināja jaunas tarifu aprēķināšanas metodikas siltumenerģijas apgādes un ūdenssaimniecības nozarēs, kā arī jaunus tarifus atsevišķiem siltumapgādes, ūdensapgādes un kanalizācijas un atkritumu apsaimniekošanas nozares komersantiem. 2010.gadā SPRK apstiprināja arī AS „Augstsprieguma tīkls” elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu

tarifus. Elektronisko sakaru nozarē SPRK pieņemtie lēmumi par mobilo sakaru operatoru un SIA „Lattelecom” starpsavienojumu tarifu pakāpenisku samazināšanu 2010.-2012.gados ilgākā termiņā nodrošinās galalietotāju tarifu turpmāku kritumu.

Kopumā pārskata periodā SPRK ir notikušas 47 padomes sēdes un pieņemti 560 padomes lēmumi. Gada laikā ir reģistrēti 49 elektronisko sakaru komersanti un izsniegtas astoņas vispārējās atļaujas pasta nozarē, 82 licences enerģētikas, 32 licences ūdenssaimniecības nozarē un četras licences sadzīves atkritumu apsaimniekošanas nozarē. Kopējais regulējamo uzņēmumu skaits uz 2010.gada 31.decembri bija 949 uzņēmumi.

Atbilstības novērtēšana un kvalitātes nodrošināšana

Lai nodrošinātu produktu un pakalpojumu atbilstību, sekmējot komersantu konkurētspējas pieaugumu un starpvalstu tirdzniecības šķēršļu mazināšanu, nacionālo standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas institūciju funkcijas un uzdevumus veic Ekonomikas ministrijas pārraudzībā esošās kapitālsabiedrības „Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs” neatkarīgās struktūrvienības: Standartizācijas birojs, Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs (LATAK) un Metroloģijas birojs.

Standartizācija

Standartizācijas biroja prioritārie darbības virzieni bija standartizācijas informācijas izplatīšana, Latvijas standartu fonda papildināšana un uzturēšana, standartu elektroniskās pārdošanas sistēmas pilnveidošana, sadarbība ar starptautiskajām, Eiropas un valstu nacionālajām standartizācijas organizācijām. Pārskata periodā Latvijas nacionālā standarta statusā adaptēti 1 540 jauni Eiropas Savienības standarti, standartizācijas informācijas pakalpojumi sniegti 3 500 juridiskām un fiziskām personām. Turpinot standartu elektroniskās pārdošanas sistēmas pilnveidošanu, nodrošināts, ka 37% no standartu fonda standartiem tiek pārdoti e-veikalā. Pārskata periodā Standartizācijas birojs turpināja darbu pie tehniskās infrastruktūras izveides, lai komersantiem būtu nodrošināta maksimāli ērta pieeja standartizācijas informācijai.

Akreditācija

Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs (LATAK) 2010.gadā ir nodrošinājis nacionālās akreditācijas sistēmas darbību saskaņā ar Eiropas akreditācijas kooperācijas (EA) Daudzpusējās atzīšanas līgumu (MLA), likumu *Par atbilstības novērtēšanu* un saistītajiem normatīvajiem aktiem, novērtējot, akreditējot un uzraugot testēšanas un kalibrēšanas laboratorijas un sertificēšanas un inspicēšanas institūcijas, veicinot nacionālo laboratoriju līdzdalību starptautisko starplaboratoriju salīdzinošās testēšanas programmās un organizējot prasmes pārbaudes, pārstāvot Latviju starptautiskajās akreditācijas organizācijās, kā arī uzturot un aktualizējot akreditēto institūciju informatīvo bāzi.

Akreditēto institūciju skaita pieaugums liecina par akreditācijas procesa nozīmīgumu un stabilitāti atbilstības novērtēšanas jomā. 2010.gadā akreditētas 24 jaunas institūcijas, akreditācijas statuss tiek uzturēts 210 akreditētām institūcijām. Jaunas akreditācijas piešķirtas laboratorijām veterinārmedicīnas un medicīnas jomās, inspicēšanas institūcijai degvielas uzpildes staciju tvaiku atsūkņēšanas pārbaudei, sertificēšanas institūcijām degvielas, mērinstrumentu un metināšanas procesa sertificēšanai. LATAK turpina sniegt akreditācijas pakalpojumus Ukrainā. Starpvalstu sadarbības ietvaros sadarbība uzturēta arī ar Baltkrievijas un Uzbekistānas akreditācijas institūcijām. Veiksmīgi uzsākta sadarbība ar Gruzijas akreditācijas institūciju, sniedzot palīdzību Eiropas Savienības un starptautisko prasību ieviešanā.

Metroloģija

Metroloģijas birojs pārskata gadā nodrošināja un attīstīja mērījumu ticamību un izsekojamību. Veikta nacionālo mērvienību etalonu kalibrēšana Eiropas Savienības

nacionālajos metroloģijas institūtos (NMI), kā arī izpildītas nacionālo etalonu uzturēšanas procedūras.

2010.gadā izvērtēta mērīšanas līdzekļu tipu atbilstība un sertificēti 13 mērīšanas līdzekļu tipi, pagarināts sertifikātu termiņš 10 mērīšanas līdzekļu tipiem.

2010.gada septembrī Metroloģijas biroja kalibrēšanas un mērīšanas spējas (*Calibration and Measurement Capabilities (CMC)*) tika atjaunotas Starptautiskajā svaru un mēru biroja (BIPM) salīdzinošajā datu bāzē (KCDB). Turpināta sadarbība ar Eiropas nacionālo metroloģijas institūciju asociāciju (EURAMET), kā arī ar Starptautisko reglamentētās metroloģijas organizāciju (OIML) un Eiropas reglamentētās metroloģijas kooperāciju (WELMEC).

Bīstamo iekārtu tehniskā uzraudzība

2010.gadā pabeigta normatīvo aktu bāzes pilnveidošana bīstamo iekārtu tehniskās uzraudzības jomā, ņemot vērā, ka bīstamo iekārtu valsts uzraudzību un kontroli nodrošina Patērētāju tiesību aizsardzības centrs, kā arī vienkāršojot regulējumā ietvertās administratīvās prasības komersantiem liftu, kravas celtņu, katliekārtu u.c. iekārtu ekspluatācijai un uzturēšanai.

2.2.7. Enerģētikas nozares attīstība

Budžeta programmas 31.00.00 „Nozares politiku veidošana un vadība”, 60.06.00 „Eiropas komunikāciju tīklu projekti”, 61.06.00 „Kohēzijas fonda projekti (2007-2013)”

Enerģijas tirgus jomā pārskata periodā turpināts darbs, lai nodrošinātu Eiropas Savienības 3.enerģijas iekšējā tirgus tiesību aktu paketes normu ieviešanu nacionālajos tiesību aktos. Sagatavots Konceptijas projekts par nepieciešamajām darbībām *Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 13.jūlija Direktīvā 2009/72/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu* noteikto elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora nodalīšanu, kurā izvērtēti elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora nodalīšanas modeļi.

Nodrošināta līdzdalība jaunas Regulas par gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem projekta izstrādē (pieņemta *Eiropas Parlamenta un Padomes 2010.gada 20.oktobra Regula (ES) Nr.994/2010 par gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem*).

Nodrošinot **Latvijas enerģijas tirgus pakāpenisku integrāciju Eiropas Savienības tirgū** un enerģijas drošības veicināšanu, īstenota līdzdalība Baltijas valstu enerģijas tirgus starpsavienojumu plāna (BEMIP) un Eiropas Savienības stratēģijas Baltijas jūras reģionam Rīcības plāna Enerģētikas prioritātes aktivitātēs. Pārskata periodā uzsākta un tiks turpināta vairāku BEMIP iekļauto projektu īstenošana, kas nodrošinās veiksmīgu Ziemeļvalstu un Baltijas valstu elektroenerģijas tirgus integrāciju. Trans Eiropas Enerģētikas Tīklu (TEN-E) programmas ietvaros īstenots projekts *Kurzemes loka ietekmes uz vidi novērtējums un trases izpēte* (projekta izpildes termiņš ir 2012.gada jūnijs). Eiropas Enerģētikas atvēršanas programmas ietvaros īstenoti divi projekti – Latvijas rietumu reģiona pārvades tīklu (Kurzemes loks) stiprināšana (projekta izpildes termiņš ir 2014.gads) un divvirzienu gāzes plūsmas nodrošināšana starp Latviju un Lietuvu.

Eiropas Savienības TEN-E programmas ietvaros turpinājās projekta ***Ģeoloģiskā un ekonomiskā izpēte iespējamai pazemes gāzes krātuves attīstīšanai Latvijā, Dobeles rajonā*** īstenošana. Projekta ietvaros 2010.gadā pabeigta ģeoloģiskā izpēte Dobeles rajonā, kā arī potenciālās pazemes gāzes krātuves izveides ekonomiskā izpēte.

Pamatojoties uz Ministru kabineta 2008.gada 22.decembra noteikumiem Nr.1112 *Noteikumi par ieviešamās elektroenerģijas ražošanas jaudas apmaksas konkursu*, 2010.gadā

organizēta ieviešamās elektroenerģijas ražošanas jaudas apmaksas konkursa iespējamo dalībnieku interešu aptauja.

Pārskata periodā izstrādāti un pieņemti Ministru kabineta 2010.gada 1.novembra noteikumi Nr.1024 *Elektroenerģijas pārvades un sadales būvju būvniecības kārtība*, kas nosaka īpašu būvniecības kārtību elektroenerģijas komersantu pārvades un sadales būvēm. Papildus 2010.gadā pieņemti grozījumi *Enerģētikas likumā*, izstrādāti grozījumi Ministru kabineta 2008.gada 16.decembra noteikumos Nr.1048 *Dabsgāzes piegādes un lietošanas noteikumi*, kā arī pabeigta grozījumu veikšana tiesību aktos saistībā ar Valsts būvinspekcijas reorganizāciju.

Enerģijas ražošanas jomā pārskata periodā, pamatojoties uz Ministru kabineta 2009.gada 11.augusta noteikumiem Nr.883 *Noteikumi par atļaujām elektroenerģijas ražošanas jaudu palielināšanai vai jaunu ražošanas iekārtu ieviešanai*, izsniegtas 279 atļaujas elektroenerģijas ražošanai ar kopējo uzstādīto elektrisko jaudu 502,999 MW, t.sk.: 100 atļaujas vēja elektrostaciju būvniecībai (329,152 MW); 13 atļaujas hidroelektrostaciju būvniecībai vai esošo hidroelektrostaciju jaudu palielināšanai (2,179 MW); trīs atļaujas biomasas elektrostaciju būvniecībai (0,95 MW); 13 atļaujas saules elektrostaciju būvniecībai (20,802 MW); 150 atļaujas koģenerācijas elektrostaciju būvniecībai (149,916 MW – par kurināmo izmantojot biomasu – 42 atļaujas (54,623 MW), biogāzi – 43 atļaujas (45,938 MW), dabasgāzi – 64 atļaujas (49,115 MW), sašķidrināto gāzi – viena atļauja (0,24 MW)).

Pārskata periodā pieņemti Ministru kabineta 2010.gada 16.marta noteikumi Nr.262 *Noteikumi par elektroenerģijas ražošanu, izmantojot atjaunojamus energoresursus, un cenu noteikšanas kārtību* un izdoti 50 lēmumi par tiesību piešķiršanu pārdot no atjaunojamiem energoresursiem saražoto elektroenerģiju obligāti iepērkamā elektroenerģijas apjoma veidā elektrostacijām ar kopējo uzstādīto elektrisko jaudu 84,38 MW, nosakot elektroenerģijas iepirkuma apjomu gadā līdz 312 969,911 MWh, t.sk.: 18 lēmumi biogāzes elektrostacijām (18,459 MW/ 134 308,488 MWh); seši lēmumi biomasas elektrostacijām (14,26 MW/ 98 007,882 MWh); 11 lēmumi vēja elektrostacijām (48,495 MW/ 67 465,241 MWh); 15 lēmumi hidroelektrostacijām (3,166 MW/ 13 188,3 MWh).

Saskaņā ar Ministru kabineta 2009.gada 10.marta noteikumiem Nr.221 *Noteikumi par elektroenerģijas ražošanu un cenu noteikšanu, ražojot elektroenerģiju koģenerācijā* 2010.gadā izdoti 97 lēmumi par tiesību piešķiršanu pārdot koģenerācijas elektrostacijā saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros elektrostacijām ar kopējo uzstādīto elektrisko jaudu 930,377 MW un kopējo elektroenerģijas apjomu 3 154 028,07 MWh, t.sk.: par kurināmo izmantojot dabasgāzi – 74 lēmumi (904,936 MW/ 2 974 090,15 MWh), biogāzi – 10 lēmumi (10,48 MW/ 82 859,12 MWh), biomasu – 12 lēmumi (14,721 MW/ 96 075,8 MWh), sašķidrināto gāzi – viens lēmums (0,24 MW/ 1 003 MWh), kā arī izdots viens lēmums, ar kuru piešķirtas tiesības saņemt garantēto maksu par koģenerācijas elektrostacijā uzstādīto elektrisko jaudu 23 MW apmērā. 2010.gada 1.novembrī stājās spēkā grozījumi augstākminētajos Ministru kabineta noteikumos Nr.221, turpmāk neparedzot iespēju pretendēt uz kvalificēšanos elektroenerģijas pārdošanai obligātā iepirkuma ietvaros vai garantētas maksas saņemšanai par uzstādīto elektrisko jaudu koģenerācijas elektrostacijām, kas enerģijas ražošanai izmanto fosilos energoresursus vai kūdru.

Enerģijas resursu un degvielas jomā, lai nodrošinātu nacionālo normatīvo aktu atbilstību *Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 23.aprīļa Direktīvai 2009/28/EK par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu un Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 23.aprīļa Direktīvai 2009/30/EK attiecībā uz benzīna, dīzeļdegvielas un gāzeļļas specifikācijām un mehānisma ieviešanu autotransporta līdzekļos lietojamās degvielas radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas kontrolei un samazināšanai*, 2010.gadā izstrādāti grozījumi *Biodegvielas likumā* un grozījumi Ministru kabineta 2006.gada 26.septembra noteikumos Nr.801 *Noteikumi par sēra satura ierobežošanu atsevišķiem šķidrās degvielas veidiem*.

Savukārt 2010.gada 12.oktobrī Ministru kabinetā izskatīts informatīvais ziņojums *Latvijas Republikas Rīcība atjaunojamās enerģijas jomā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 23.aprīļa Direktīvas 2009/28/EK par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu un ar ko groza un sekojoši atceļ Direktīvas 2001/77/EK un 2003/30/EK ieviešanai līdz 2020.gadam*, kas nosūtīts arī Eiropas Komisijai.

Lai pilnveidotu atbalsta mehānismu atjaunojamās enerģijas ražošanai, vienlaikus nodrošinot nacionālo normatīvo aktu atbilstību iepriekš minēto Eiropas Savienības tiesību aktu prasībām, pārskata periodā turpināts darbs pie likumprojekta *Atjaunojamās enerģijas likums* izstrādes.

2010.gadā noslēdzās valsts atbalsta programma *Atbalsts biodegvielas ražošanai*. Saskaņā ar Ministru kabineta 2008.gada 15.aprīļa noteikumiem Nr.280 *Noteikumi par finansiāli atbalstāmajām kvotām biodegvielai* biodegvielas ražošanai pārskata gadā tika piešķirta finansiāli atbalstāmā kvota 70 924 886 litru apmērā, attiecīgi 30 500 000 litru apjomā bioetanola ražošanai un 40 424 886 litru apjomā biodīzeļdegvielas ražošanai. Finansiāli atbalstāmās kvotas ietvaros saražoti 19 223 577 litri bioetanola un 38 494 537 litri biodīzeļdegvielas, t.i. kvota bioetanola ražošanai izpildīta par 63%, bet biodīzeļdegvielas ražošanai – par 95%. Saražotais bioetanola daudzums (finansiāli atbalstāmās kvotas ietvaros) 2010.gadā, salīdzinot ar 2009.gadu, pieaudzis par 2 037 574 litriem jeb 12%, bet saražotais biodīzeļdegvielas daudzums – par 2 639 387 litriem jeb 8%.

Lai pilnībā nodrošinātu *Eiropas Parlamenta un Padomes 2006.gada 5.aprīļa Direktīvas 2006/32/EK par enerģijas gala patēriņa efektivitāti un energoefektivitātes pakalpojumiem* prasību pārņemšanu, izstrādāts un Saeimā pieņemts *Enerģijas galapatēriņa efektivitātes likums* (spēkā no 2010.gada 3.marta), kura mērķis ir nodrošināt enerģijas gala patēriņa efektivitātes un energoefektivitātes pakalpojumu veicināšanu, t.sk. energopakalpojumu tirgus attīstību. Enerģijas ietaupījumu uzskaites un monitoringa nodrošināšanai izstrādāti Ministru kabineta 2010.gada 30.septembra noteikumi Nr.923 *Kārtība, kādā uzskaita valsts enerģijas galapatēriņa ietaupījumu un nodrošina energoefektivitātes monitoringa sistēmas darbību*.

Eiropas Savienības fondu aktivitātes *Pasākumi centralizētās siltumapgādes sistēmu efektivitātes paaugstināšanai* ietvaros 2010.gadā noslēgti līgumi par trīs projektu īstenošanu, tiem piešķirot 1,1 milj. latu Kohēzijas fonda finansējumu. Noslēgti līgumi par deviņu projektu īstenošanu Eiropas Savienības fondu aktivitātes *Atjaunojamo energoresursu izmantojošu koģenerācijas elektrociju attīstība* pirmajā kārtā, piešķirot tiem 17,3 milj. latu Kohēzijas fonda finansējumu.

Pārskata gada laikā uzsākts darbs pie *Latvijas Republikas Otrā energoefektivitātes rīcības plāna* izstrādes, ar kuru tiks apstiprināti pasākumi energoefektivitātes paaugstināšanai periodam līdz 2016.gadam.

Lai sagatavotu risinājumu *Padomes 2006.gada 24.jūlija Direktīvas 2006/67/EK, ar ko dalībvalstīm uzliek pienākumu uzturēt jēlnaftas un/vai naftas produktu obligātas rezerves*, prasību pilnīgai ieviešanai un izveidotu naftas produktu drošības rezerves pilnā apjomā, t.i. 90 dienu nodrošinājumam, izstrādāta un Ministru kabinetā 2010.gada 23.martā pieņemta jauna *Valsts naftas produktu rezervju izveides koncepcija*. Atbilstoši koncepcijai un ar mērķi ieviest jauno naftas produktu rezerves izveides sistēmu, izstrādāti grozījumi *Enerģētikas likumā* un likumā *Par nodokļiem un nodevām*, pieņemti Ministru kabineta 2010.gada 20.jūlija noteikumi Nr.650 *Kārtība, kādā komersanti iegūst tiesības sniegt drošības rezervju pakalpojumu valsts naftas produktu (degvielas) rezervju izveidei noteiktā apjomā*, izstrādāti grozījumi Ministru kabineta 2002.gada 12.marta noteikumos Nr.106 *Enerģijas lietotāju apgādes kārtība un kurināmā pārdošanas kārtība izsludinātas enerģētiskās krīzes laikā*, grozījumi Ministru kabineta 2002.gada 29.janvāra noteikumos Nr.40 *Valsts enerģētiskās krīzes centra nolikums* un grozījumi Ministru kabineta 2002.gada 28.maija noteikumos Nr.218 *Noteikumi par enerģētikas informācijas sistēmu*. Atbilstoši *Enerģētikas likuma*,

Publisko iepirkumu likuma un citu normatīvo aktu prasībām, Ekonomikas ministrija 2010.gadā izsludināja divus atklātus konkursus par naftas produktu drošības rezervju izveidi.

2.2.8. Mājokļu politikas ieviešana

Budžeta programmas 29.00.00 „Enerģētikas politika”, 31.00.00 „Nozares politiku veidošana un vadība”, 32.00.00 „Mājokļu politikas ieviešana”, 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007–2013)”

Lai nodrošinātu Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumā noteikto **obligāto pārvaldīšanas darbību īstenošanu**, kas veicinās daudzdzīvokļu dzīvojamo māju fizisku saglabāšanu un uzlabošanu visā to ekspluatācijas laikā, ir izstrādāti un 2010.gada 28.septembrī pieņemti vairāki Ministru kabineta noteikumi – noteikumi Nr.905 *Kārtība, kādā tiek plānotas un organizētas ar dzīvojamās mājas renovāciju un rekonstrukciju saistītās darbības*; noteikumi Nr.906 *Dzīvojamās mājas sanitārās apkopes noteikumi*; noteikumi Nr.907 *Dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un komunikāciju apsekošanas, apkopes un kārtējā remonta noteikumi* un noteikumi Nr.908 *Mājas lietas vešanas un aktualizēšanas noteikumi*.

Dzīvojamās mājas kopīpašnieku pirmpirkuma tiesību īstenošanai gadījumos, kad valsts atsavina valsts un kādas citas personas vai personu kopīpašumā esošas mājas domājamo daļu, 2010.gadā Saeima pieņēma Ekonomikas ministrijas sagatavoto *grozījumu Valsts un pašvaldību mantas atsavināšanas likumā*. Līdz šim māju domājamās daļas vispirms tika piedāvātas pašvaldībām.

Lai būtu iespējams sniegt valsts atbalstu arī to daudzdzīvokļu dzīvojamo māju dzīvokļu īpašniekiem, kurās vēl nav noslēgts dzīvojamās mājas pārvaldīšanas līgums, pārskata gada laikā izdarīti grozījumi Ministru kabineta 2008.gada 5.februāra noteikumos Nr.59 *Noteikumi par valsts budžeta līdzfinansējuma apmēru un tā piešķiršanas kārtību energoefektivitātes pasākumiem dzīvojamās mājās*.

Lai veicinātu dzīvokļu īpašnieku aktivitāti savu **dzīvojamo māju siltumnoturības uzlabošanā**, 2010.gadā valsts piešķīra līdzfinansējumu dokumentu sagatavošanai, kas ir nepieciešami daudzdzīvokļu mājas renovācijas ietvaros veicamo būvdarbu uzsākšanai. Sniegts atbalsts 478 548 latu apmērā 226 daudzdzīvokļu māju dzīvokļu īpašniekiem, piešķirot valsts līdzfinansējumu 202 energoauditiem, 165 tehniskās apsekošanas atzinumiem, 195 vienkāršotās renovācijas dokumentāciju sagatavošanai un 49 tehnisko projektu izstrādei.

Mājokļu **energoefektivitātes paaugstināšanai** daudzdzīvokļu dzīvojamās mājās pārskata gadā turpināta Eiropas Savienības fondu līdzfinansētās aktivitātes ***Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi*** īstenošana. Aktivitātes ietvaros ir noslēgti līgumi par 117 daudzdzīvokļu dzīvojamo māju renovāciju, piesaistot ERAF līdzfinansējumu 5 747 453 latu apmērā. 2010.gadā tika pabeigta 14 māju renovācija, izmaksājot dzīvokļu īpašniekiem līdzfinansējumu 530 543 latu apmērā. Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumiem kopējā pieejamā ERAF līdzfinansējuma summa tika palielināta no 14,13 miljoniem latu uz 44,34 miljoniem latu.

Lai palielinātu pašvaldības sociālā dzīvojamā fonda energoefektivitāti, pārskata gadā turpināta aktivitātes ***Sociālo dzīvojamo māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi*** īstenošana. Aktivitātes ietvaros noslēgti līgumi par 50 sociālo dzīvojamo māju renovāciju, kam piesaistīts ERAF līdzfinansējums 5 187 208 latu apmērā un no tām pabeigta deviņu sociālo māju renovācija, izmaksājot pašvaldībām līdzfinansējumu 829 880 latu apmērā. Sociālo dzīvojamo māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumiem kopējais pieejamais ERAF līdzfinansējums ir 6 922 499 lati.

2.2.9. Būvniecība nozares attīstība

Budžeta programmas 31.00.00 „Nozares politiku veidošana un vadība”, 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007–2013)”

Izstrādājot politiku ilgtspējīgas un konkurētspējīgas būvniecības nozares attīstībai, tiek ņemti vērā principi, kas būtiski ietekmē uzņēmējdarbību būvniecības jomā. Līdzās atbilstošas infrastruktūras pieejamībai un atbalsta pieejamībai, ne mazāk svarīga ir normatīvā vide, kurā būvuzņēmējs darbojas. Līdz ar to, lai vienkāršotu būvniecības procesu, samazinot administratīvās procedūras un diferencētu prasības atkarībā no paredzamās būves, 2010.gadā turpinājās būvniecības jomas normatīvās bāzes pilnveidošana. Detalizēti pārstrādāts jaunā **Būvniecības likuma** projekts, ar mērķi radīt mūsdienīgu un modernu būvniecības procesa tiesisko regulējumu. Samazinot ar būvniecības procesu saistītās birokrātiskās procedūras, atsakoties no virknes starplēmumu pieņemšanas, tai vietā sekmējot sabiedrības iespējas iesaistīties lēmumu pieņemšanā, kad nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums, un vienlaicīgi nodrošinot kompetentu uzraudzību, tiktu būtiski uzlabota uzņēmējdarbības vide un investīciju piesaiste.

Lai ierobežotu svina un citu kaitīgu vielu izmantošanu būvmateriālos, sagatavots un Ministru kabinetā 2010.gada 9.novembrī apstiprināts Latvijas būvnormatīvs **LBN 007-10 Nekaitīguma prasības būvēm**. Ierobežojumu neesamību Latvijā bija sākuši izmantot citu valstu būvizstrādājumu ražotāji, tādējādi radot draudus Latvijas patērētājiem un kropļojot Latvijas būvizstrādājumu tirgu.

Pēc Latvijas Būvinženieru savienības ekspertu izteiktā ierosinājuma pārstrukturēts Latvijas būvnormatīvs **LBN 201-07 Būvju ugunsdrošība**, padarot to ērtāk lietojamu būvprojektētājiem, kā arī aktualizējot prasības attiecībā uz ēku fasāžu siltināšanas materiāliem un metodēm. Aktualizējot būvnormatīvu prasības ugunsdrošības jomā un vienlaicīgi saskaņojot tās ar Eiropas Savienības tiesību aktu prasībām, izmaiņas veiktas arī Latvijas būvnormatīvā **LBN 002-01 Ēku norobežojošo konstrukciju siltumtehnika**, kas nosaka, ka Eiropas Savienības, valsts vai pašvaldības līdzfinansētajos projektos ārējo sienu apmesto fasāžu projektu risinājumus izstrādāt atbilstoši uz Eiropas tehnisko apstiprinājumu vadlīniju ārējām daudzslāņu siltumizolācijas sistēmām ETAG 004 pamata izdotajiem Eiropas tehniskajiem apstiprinājumiem, nodrošinot būvobjektu kvalitāti, Eiropas Savienības, valsts un pašvaldības līdzekļu lietderīgu izmantošanu, kā arī ēku siltumtehniko īpašību atbilstību būvnormatīvu prasībām.

Būvniecības uzraudzības jomā, lai nodrošinātu godīgu konkurenci būvniecības nozarē 2010.gadā veiktas izmaiņas normatīvajā regulējumā, ierobežojot līdz šim pastāvējušo praksi, kad viens būvniecības speciālists tiek nodarbināts pie neskaitāma daudzuma komersantiem, kaut arī faktiski darbības sertificētajā jomā visās minētajās sabiedrībās neveic. Ieviešot prasību, ka par būvniecību atbildīgā amatpersona vienlaicīgi var būt nodarbināts ne vairāk kā pie trīs komersantiem, vienlaikus ir sakārtota un aktualizēta arī būvkomersantu reģistra informācija par sabiedrībām, kas sniedz pakalpojumus būvniecības jomā.

Lai **uzlabotu būvniecības procesa kontroli pašvaldībās** un nodrošinātu vienveidīgu tiesību normu piemērošanu, pieņemti Ministru kabineta 2010.gada 26.oktobra noteikumi Nr.1009 *Noteikumi par būvinspektoriem*. Noteikumi nosaka būvinspektoru reģistrācijas kārtību un profesionālās darbības uzraudzības kārtību, kuras ietvaros Ekonomikas ministrija (kā par būvniecības nozari atbildīgā ministrija) ir tiesīga dot norādījumus būvinspektoriem būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumu novēršanai, kā arī izslēgt būvinspektoru no būvinspektoru reģistra, tādējādi liedzot veikt būvniecības kontroli, ja būvinspektors nepilda tam normatīvajos aktos noteiktos pienākumus. Būvniecības kontroles nenodrošināšanu iespējams konstatēt gan no iedzīvotāju sūdzībām, gan no ikgadējiem būvinspektoru profesionālās darbības pārskatiem.

Pārskata periodā uzsākta sadarbība ar Uzņēmumu reģistru un Valsts ieņēmumu dienestu par Būvkomersantu datu un attiecīgajos reģistros esošo datu salīdzināšanu, kas veicinās arī ēnu ekonomikas apkarošanas pasākumus nodarbināto uzskaitē būvniecības nozarē.

2010.gadā turpinājās Eiropas Savienības struktūrfondu projekta **Būvniecības informācijas sistēmas izstrāde** īstenošana. Ieviešot Būvniecības informācijas sistēmu, būs iespējams ātrāk un efektīvāk informēt sabiedrību par visiem ar būvniecību saistītajiem un pieņemtajiem lēmumiem, kā arī veikt būvniecības kontroli un būvspeciālistu profesionālās darbības uzraudzību.

2.2.10. Atbalsts valsts un privātās partnerības projektiem

Budžeta apakšprogramma 71.06.00 „Eiropas Ekonomiskās zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansētie projekti”

Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta programmas **Valsts un privātās partnerības attīstības veicināšana Latvijā** ietvaros veikta noslēgto līgumu par apakšprojektu īstenošanu izpildes uzraudzība, t.sk. pārbaužu veikšana 10 apakšprojektu īstenošanas vietās. Izvērtēti un izmaksāti divi apakšprojektu noslēguma pārskati.

2.3. Veiktie pētījumi

Ekonomikas ministrija 2010.gadā veica **socioloģisko aptauju „Par sabiedrības viedokli Ekonomikas ministrijas darbības novērtēšanai un pilnveidošanai”**

Pētījuma mērķis – gūt pilnvērtīgāku priekšstatu par sabiedrības viedokli un attieksmi pret Ekonomikas ministrijas darbu, tās darbības prioritātēm un paveikto, kā arī iegūt informāciju par papildus nepieciešamajiem rīcības virzieniem.

Līguma summa ar PVN – 3 599 latī.

Pētījuma veicējs – SIA „SKDS”.

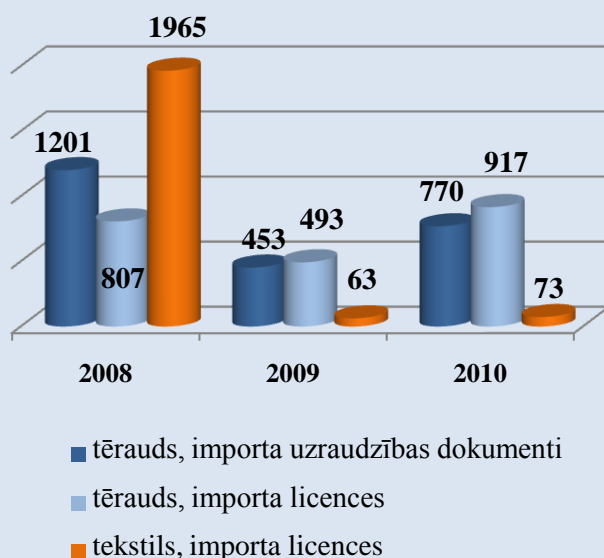
Galvenie rezultāti – gūts priekšstats par sabiedrības viedokli un attieksmi pret dažādām Ekonomikas ministrijas iniciatīvām, kā arī par sabiedrībai svarīgiem jautājumiem, kuriem Ekonomikas ministrijai būtu jāpievērš pastiprināta uzmanība, piemēram, vēl vairāk atbalstot mazo un vidējo uzņēmumu attīstības veicināšanu. Ar aptaujas rezultātiem var iepazīties Ekonomikas ministrijā.

2.4. Būtiskākie pakalpojumi

Ekonomikas ministrijas kompetencē ir licenču izsniegšana ārējās tirdzniecības, uzņēmējdarbības, dabas un energoresursu un privatizācijas sertifikātu tirdzniecības jomā.

Izsniegto **importa atļauju** skaits **ārējās tirdzniecības jomā** 2010.gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir gandrīz divkāršojies. Pieaugot pieprasījumam pēc tērauda produkcijas Eiropas Savienības tirgū 2010.gadā importa **licences** tika izsniegtas galvenokārt Krievijas izcelsmes **tērauda preču importam** un Baltkrievijas izcelsmes **tekstilpreču importam** Eiropas Savienībā, kā arī **uzraudzības dokumenti** noteiktu tērauda preču importam no tādām valstīm ārpus Eiropas Savienības kā Krievija, Ukraina, Baltkrievija, Ķīna, Taivāna, Turcija,

EM izsniegto importa atļauju skaits 2008.-2010. gadā

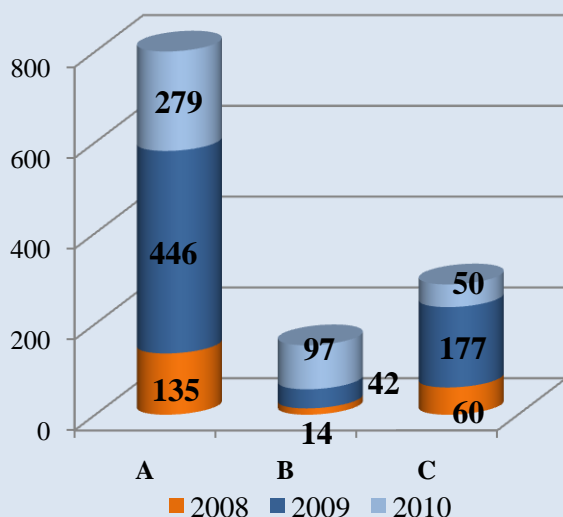

Koreja, Moldova, Serbija, Norvēģija, Indija un Maķedonija. Tekstilprecēm izsniedzamo dokumentu skaits pēc licencēšanas atcelšanas Ķīnas izcelsmes tekstilprecēm no 2009.gada 1.janvāra ir būtiski samazinājies un 2010.gadā saglabājies iepriekšējā gada līmenī. Savukārt tērauda produkcijas importam 2010.gadā pieauga gan izsniegto uzraudzības dokumentu skaits, gan tērauda importa licenču skaits. Saskaņā ar Eiropas Savienības normatīvajiem aktiem 2011.gadā šīm precēm licencēšana tiks turpināta.

Lai nodrošinātu zemes dziļu izmantošanu ogļūdeņražu ieguvei administrēšanu, Ekonomikas ministrija izsniedz **atļaujas (licences) ogļūdeņražu izpētei un ieguvei un atļaujas (licences) ogļūdeņražu meklēšanai**. Ogļūdeņražu izpētei un ieguvei 2010.gadā jaunas licences netika izsniegtas, bet divām licencēm ir mainījies licenciāts.

Ekonomikas ministrija izsniedz arī **atļaujas elektroenerģijas ražošanas regulēšanas jomā**:, t.sk.

EM izsniegto atļauju elektroenerģijas ražošanai skaits 2008.-2010. gadā

- atļauju izsniegšana elektroenerģijas ražošanas jaudu palielināšanai vai jaunu ražošanas iekārtu ieviešanai (A);
- atļauju izsniegšana par koģenerācijas procesā saražotās elektroenerģijas pārdošanu obligātā iepirkuma ietvaros (B);
- atļauju izsniegšana elektroenerģijas, kas saražota, izmantojot atjaunojamus energoresursus, pārdošanai obligātā iepirkuma ietvaros (C).

Salīdzinājumā ar 2009.gadu izsniegto lēmumu par atļaujām elektroenerģijas jaudu palielināšanai vai jaunu ražošanas iekārtu ieviešanai skaits ir samazinājies par aptuveni trešdaļu. 2010.gada 1.novembrī stājās spēkā grozījumi Ministru kabineta 2009.gada 10.marta noteikumos Nr.221 *Noteikumi par elektroenerģijas ražošanu un cenu noteikšanu, ražojot elektroenerģiju koģenerācijā*, kas vairs neparedzēja atbalstu koģenerācijas elektrostacijām, kas par kurināmo enerģijas ražošanai izmanto fosilos energoresursus.

Izdoto lēmumu no atjaunojamiem energoresursiem saražotās elektroenerģijas obligātā iepirkuma tiesību iegūšanai skaits pārskata periodā ir samazinājies aptuveni trīs reizes, kas skaidrojams ar to, ka 2010.gadā ir bijis mazāks pieejamais obligāti iepērkamās

elektroenerģijas daudzums, kā arī liela daļa no strādājošajām hidroelektrostacijām elektroenerģijas obligātā iepirkuma tiesības jau ir saņēmušas 2007., 2008. un 2009.gadā.

Saskaņā ar tiesisko regulējumu katru gadu Ekonomikas ministrija izsniedz **licences melno un krāsaino metālu atgriezumam un lūžņu iepirkšanai Latvijā**, 2010.gadā – 74, 2009. un 2008.gadā atbilstoši – 32 un 35 jaunas licences. Savukārt, 2010.gadā anulētas 33 licences (lielākā daļa, pamatojoties uz pašu komersantu lūgumu, ka arī pamatojoties uz VID pieņemto lēmumu par komersanta izslēgšanu no PVN reģistra) un pieņemti 48 lēmumi par grozījumu izdarīšanu licencē.

Lai uzturētu privatizācijas sertifikātu tirdzniecību, 2010.gadā kopumā valstī bija 14 sabiedrības, kuras darbojās **privatizācijas sertifikātu tirgū** ar Ekonomikas ministrijas izsniegtajām licencēm.

Dažādus ar konkrētu Ekonomikas ministrijas kompetencē esošo politiku īstenošanu saistītos **pakalpojumus sniedz arī tās padotībā esošās iestādes**.

2.5. Pārskats par ministrijas vadības un darbības uzlabošanas sistēmām

Ekonomikas ministrija savā darbā ievēro labas pārvaldības principu, kas ietver atklātību pret privātpersonu un sabiedrību, datu aizsardzību, taisnīgu procedūru īstenošanu saprātīgā laikā un citus noteikumus, kuru mērķis ir panākt, lai valsts pārvalde ievērotu privātpersonas tiesības un tiesiskās intereses.

Lai nodrošinātu iespējami kvalitatīvu un efektīvu funkciju un uzdevumu izpildi, Ekonomikas ministrijā kopš 2003.gada 15.janvāra atbilstoši standarta ISO 9001:2008 prasībām ir ieviesta, sertificēta, aktualizēta un uzturēta kvalitātes pārvaldības sistēma (darbības sfēra „Politikas dokumentu izstrāde, normatīvo aktu izstrāde, speciālo atļauju (licenču) un atļauju izsniegšana”, atbilstoši standarta ISO 9001 2008.gada versijai sistēma pārsertificēta 2009.gada 27.novembrī). Tā aptver visas standarta prasības un tās sertifikāta derīguma termiņš ir 2012.gada 15.janvāris.

Pārskata periodā ministrijā veikti 12 kvalitātes iekšējie auditi ar mērķi izvērtēt kvalitātes vadības sistēmas atbilstību iestādes īstenojamajai kvalitātes politikai un kvalitātes mērķiem. Auditā laikā tika gūta pārliecība, ka auditētajās struktūrvienībās ir ieviestas Kvalitātes vadības sistēmas prasības.

Iekšējā audita struktūrvienības darbinieki pārskata periodā analizējuši, novērtējuši un pārbaudījuši ministrijas un tās padotībā esošo iestāžu iekšējās kontroles sistēmas atbilstoši ministrijas Iekšējā audita nodaļas darbības plānam 2010.gadam. Pamatojoties uz auditos konstatētajiem faktiem un pierādījumiem, kopumā iekšējās kontroles sistēma ministrijā un ministrijas padotībā esošajās iestādēs tiek nodrošināta un darbojas apmierinoši. Atbilstoši auditoru ieteikumiem nepieciešams uzlabot atsevišķas iekšējās kontroles ministrijas personāla vadības, ministrijas un padotībā esošo iestāžu valsts iepirkumu plānošanas un izpildes kontroles jomā. Kopumā 2010.gadā veikti septiņi iekšējie auditi sešās auditējamās sistēmās, to rezultātā sniegti 69 ieteikumi, no tiem līdz gada beigām ieviesti 22 ieteikumi.

Pārskata periodā pilnveidota vide, kas mazina korupcijas riskus un veicina ētisku rīcību:

- izstrādāts Ekonomikas ministrijas Pretkorupcijas pasākumu plāns 2011.gadam, atbilstoši Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts programmā 2009.-2013.gadam noteiktajiem uzdevumiem;
- nodrošinātas pretkorupcijas apmācības ministrijas amatpersonām, t.sk. organizēta Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja pārstāvju lekcija ministrijas darbiniekiem *Korupcijas riski un to novēršana*.

2.6. Veiktās strukturālās reformas un reorganizācijas

Turpinot veikt iepriekšējā gadā uzsāktās strukturālās reformas, 2010.gadā Ekonomikas ministrijas resorā lielākais uzsvars tika likts uz padotībā esošo iestāžu funkciju optimizēšanu un atbalsta funkciju koncentrēšanu vienā iestādē.

Ar 2010.gada 1.jūliju pabeigta 2009.gadā iesāktā Būvniecības, enerģētikas un mājokļu valsts aģentūras likvidācija, nododot Eiropas Savienības struktūrfondu programmu ieviešanu valsts aģentūrai „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra”.

Pārskata periodā Ekonomikas ministrija turpināja padotībā esošo iestāžu funkciju optimizēšanu, t.i. atbalsta funkciju koncentrēšanu vienā iestādē, pārņemot atbalsta funkcijas grāmatvedības un personāla jautājumu kārtošana. Ar 2010.gada 1.janvāri šīs funkcijas pārņemtas no Konkurences padomes. Izvērtētas optimizācijas iespējas IT pakalpojumu sniegšanai, centralizējot Tūrisma attīstības valsts aģentūras un Konkurences padomes IT infrastruktūru.

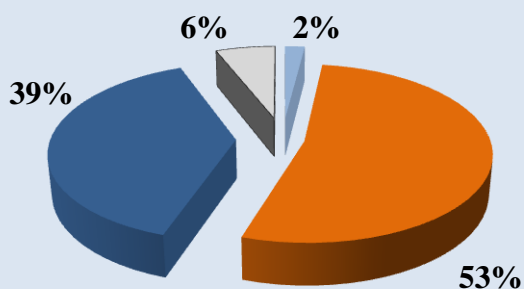
Nodarbināto skaits Ekonomikas ministrijas resorā 2010.gadā samazināts par 0,7% (no 1208 darbiniekiem gada sākumā līdz 1200 darbiniekiem gada beigās). Vidējā mēneša atlīdzība strādājošajiem Ekonomikas ministrijā un tās padotībā esošajās iestādēs 2010.gadā salīdzinājumā ar 2009.gadu samazinājās par 20%.

3. Personāls

Ekonomikas ministrijas ierēdņu un darbinieku **amatu struktūra** 2010.gadā bija apstiprināta ar 193 amata vietām, no tām – 137 ierēdņu amata vietas un 56 darbinieku amata vietas, attiecīgi ministrijas struktūrā bija 71% ierēdņu amatu un 29% darbinieku amatu.

Personāla mainība pārskata periodā bija 13% – civildienesta/ darba attiecības ministrijā uzsāka 28 darbinieki un izbeidza 26. **Iekšējā rotācija** skārusi 14% darbinieku – augstākā amatā iecelti 11% darbinieku, savukārt pārcelti uz zemāku amatu 3%.

Ekonomiskās ministrijā nodarbinātie sadalījumā pa izglītības līmeņiem, %

- Doktora grāds
- Maģistra grāds
- Augstākā izglītība (līdz 90.gadu sākumam vai 1.līmeņa)
- Bez augstākās izglītības

Augstākā **izglītība** 2010.gadā bija 94% ministrijas darbinieku. No visiem ministrijā nodarbinātajiem doktora grāds bija 2% darbinieku, maģistra grāds – 53%, savukārt, augstākā izglītība (izglītība, kas iegūta līdz 90.gadu sākumam vai 1.līmeņa augstākā izglītība) 39% ministrijas darbinieku. Bez augstākās izglītības bija 6% darbinieku, t.sk. arī darbinieki, kuri turpina studijas, lai iegūtu bakalaura grādu.

Sadalījumā par iegūtās izglītības jomām 31% ministrijas darbinieku ir ekonomiskā izglītība, 20% juridiskā izglītība, 10% ir augstākā izglītība vadībzinātnēs un 8% inženierzinātnēs. Tāpat ministrijas darbiniekiem ir izglītība tādās jomās kā politoloģija, Eiropas Savienības studijas, starptautiskās attiecības, finanses, matemātika.

Vairāk nekā puse (67%) no 2010.gadā ministrijā nodarbinātajiem bija **sievietes, vīrieši** – 33%. Sadalījumā **pa vecuma grupām** būtisks īpatsvars bija vecuma grupai no 26 līdz 35 gadiem, 55% no kopējā ministrijas darbinieku skaita. Vienādi sadalās vecuma grupas no 36 līdz 45 gadiem un 46 līdz 55 gadiem, katrā 12% ministrijas darbinieku. Vecumā līdz 25 gadiem ieskaitot, bija 16% ministrijas darbinieku. Vismazāk pārstāvēta ministrijā ir vecuma grupa virs 55 gadiem – 5%.

4. Komunikācija ar sabiedrību

4.1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi

Lai informētu sabiedrību par Ekonomikas ministrijas paveikto Valdības deklarācijas izpildē, kā arī par citām ministrijas aktivitātēm, izstrādātajiem politikas plānošanas dokumentiem un normatīvo aktu projektiem, 2010.gadā regulāri tika veiktas dažādas aktivitātes:

- gatavota un izplatīta informācija plašsaziņas līdzekļiem,
- sniegtas intervijas un atbildes gan uz iedzīvotāju, gan žurnālistu jautājumiem par ministrijas kompetencē esošajiem jautājumiem,
- ministrijas pārstāvji piedalījušies dažādos TV un radio raidījumos,
- organizētas konferences, semināri uzņēmējiem un citiem interesentiem,
- ministrijas speciālisti piedalījušies citu institūciju rīkotajos sabiedrības informēšanas pasākumos,
- pilnveidota un regulāri aktualizēta ministrijas mājas lapa internetā (www.em.gov.lv).

Sabiedrisko attiecību nodaļa sadarbībā ar ministrijas struktūrvienībām 2010.gadā sagatavojusi un plašsaziņas līdzekļiem nosūtījusi 911 **preses relīzes** un **atbildes** uz žurnālistu jautājumiem. Preses relīžu un sniegto atbilžu žurnālistiem skaits pēdējos trīs gados ir pieaudzis, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem (2008.gadā – 714, 2009.gadā – 766). Galvenie jautājumi, par kuriem gatavotas preses relīzes un par kuriem visvairāk interesējušies žurnālisti, bijuši dažādi uzņēmējdarbības, t.sk. mikrouzņēmējdarbības, atbalsta instrumenti, enerģētikas politikas jautājumi, kā arī Eiropas Savienības struktūrfondu atbalsta programmu 2007.-2013.gada plānošanas periodam ieviešanas gaita. Pastiprināta uzmanība komunikācijā ar sabiedrību pievērsta atbalsta iespējām uzņēmējiem, uzņēmējdarbības vides izmaiņām un Eiropas Savienības struktūrfondu programmas „Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi” ieviešanai.

2010.gadā drukātajos plašsaziņas līdzekļos par Ekonomikas ministriju un ekonomikas ministru bijušas vairāk kā 4 000 **publikācijas**. Ekonomikas ministrijas tēmu publicitāti var vērtēt kā plašu un daudzpusēju – pēdējo divu gadu laikā publikāciju skaits plašsaziņas līdzekļos pārsniedz 4 000. Analizējot publikācijas drukātajos plašsaziņas līdzekļos par Ekonomikas ministrijas kompetencē esošajām tēmām var secināt, ka 2010.gadā aktuālākie jautājumi bijuši daudzdzīvokļu māju renovācija, Latvijas dalība starptautiskajā izstādē *World EXPO*, tautsaimniecības izaugsmes atjaunošana, uzņēmējdarbības sekmēšana un valsts atbalsts, dažādi enerģētikas jautājumi, arī būvniecības un mājokļu apsaimniekošanas jautājumi, valsts uzņēmumu privatizācija un gada beigās – prezidenta V.Zatlera un uzņēmēju vizīte uz Krieviju.

Pārskata gadā Ekonomikas ministrija sadarbībā ar padotībā esošajām iestādēm un dažādām nevalstiskajām organizācijām organizēja vairākas konferences un seminārus konkrētu mērķauditoriju izglītošanai un informēšanai par ministrijas kompetencē esošajiem jautājumiem un aktualitātēm normatīvajos aktos.

Nozīmīgs sabiedrības informēšanas darbs veikts ERAF aktivitātes *Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi popularizēšanai* – izstrādāts informatīvās kampaņas **Dzīvo siltāk** logo, kā arī parakstīts Ekonomikas ministrijas, nozaru asociāciju un uzņēmumu sadarbības memorands. Kopā ar sadarbības partneriem organizēti 36 reģionālie semināri, divas konferences,

publicēts buklets *Soli pa solim līdz mājokļa atjaunošanai* un faktu lapas par *ERAF aktivitāti „Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi”* un tās īstenošanas shēmu (latviešu un krievu valodā), kā arī sagatavotas publikācijas par ERAF atbalstu mājokļu renovācijai.

Eiropas mazo un vidējo uzņēmumu nedēļas ietvaros ministrija sadarbībā ar Latvijas Darba devēju konfederāciju (LDDK) un Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru (LTRK), valsts aģentūru „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra”, pašvaldībām, kā arī citām valsts, reģionālās un vietējās pārvaldes institūcijām esošajiem un topošajiem uzņēmējiem organizēja seminārus par pieejamo valsts, LDDK un LTRK atbalstu

uzņēmējdarbības uzsākšanai un paplašināšanai, kā arī par citiem uzņēmējdarbības veikšanai aktuāliem jautājumiem.

Uzņēmējdarbības sekmēšanai tika publicēts buklets *Mazās uzņēmējdarbības uzsākšana*, kurā iekļauta informācija par jaunākajiem uzņēmējdarbības vides pilnveidošanas pasākumiem, kas īpaši ir attiecināmi uz mikrouzņēmumu darbību, tādējādi radot nepieciešamos priekšnoteikumus, lai bez darba palikušos iedzīvotājus mudinātu uzsākt komercdarbību, palielinot uzņēmēju īpatsvaru kopējo nodarbināto skaitā.

Lai stiprinātu uzņēmējdarbības lomu visā Eiropā, stimulētu radošu, videi draudzīgu un uzņēmējdarbību vērstu domāšanu sabiedrībā, Eiropas Komisija izvēlējās 37 *Eiropas MVU nedēļas 2010* vēstniekus – uzņēmumus, kas īsā

laika periodā ir pierādījuši sevi kā pilntiesīgus tirgus dalībniekus, attīstījuši inovatīvas idejas un turpina veiksmīgu biznesa realizāciju arī starptautiskajā arēnā. Latvijā kā *Eiropas MVU nedēļas 2010* vēstnieku Eiropas Komisija izvēlējās SIA „Madara Cosmetics”.

Arī 2010.gadā *SOLVIT centrs* turpinājis iepriekšējos gados aizsāktu iedzīvotāju informēšanu dažādās Latvijas pilsētās par SOLVIT koordinācijas tīklu, kas darbojas kā alternatīvs mehānisms Eiropas Ekonomiskās zonas iekšējā tirgus problēmu risināšanā. SOLVIT idejas pamatā ir rast ātru un reālu risinājumu iekšējā tirgus problēmām, kas ir radušās valsts iestāžu darbības rezultātā,

nepareizi piemērojot Eiropas Savienības tiesību normas. SOLVIT risina gan iedzīvotāju, gan uzņēmēju problēmas, turklāt šis ir bezmaksas pakalpojums.

4.2. Sabiedrības apmierinātība ar ministrijas darba kvalitāti

Lai noskaidrotu ministrijas sadarbības partneru vērtējumu par ministrijas darbu, pieņemtajiem lēmumiem un sadarbību ar minētajiem partneriem, Ekonomikas ministrija 2010.gadā veica vairākus klientu apmierinātības pētījumus, t.sk. sadarbības partneru aptauju, organizēto pasākumu novērtējumu, publikāciju dažādos drukātajos plašsaziņas līdzekļos analīzi, kā arī mājas lapas apmeklētāju statistikas izvērtējumu.

Sadarbības partneru aptaujas anketa pieejama ministrijas mājas lapā internetā (<http://www.em.gov.lv>), kur to var tiešsaistē aizpildīt jebkurš interesents un nosūtīt

ministrijai. Izvērtējot sadarbības partneru aizpildītās anketas, var secināt, ka ministrijas darbība 2010.gadā kopumā tiek vērtēta pozitīvi, bet vienlaikus sadarbības partneri snieguši vairākus priekšlikumus darbības efektivitātes paaugstināšanai un sadarbības veicināšanai.

2010.gadā ministrija saņēmusi atzinīgus vārdus par semināru un konferenču organizāciju un tēmu aktualitāti. Atzinīgi novērtēti *semināri par ES fondu atbalsta iespējām daudzdzīvokļu māju renovācijai*, kas tika organizēti 27 Latvijas pilsētās, semināri maziem un vidējiem komersantiem reģionos *MVU nedēļas 2010* ietvaros, *Latvijas Tūrisma forumā 2010* pārrunātie jautājumi, kā arī dažādi pasākumi starptautiskās sadarbības sekmēšanai.

Vēl viens ministrijas klientu apmierinātības un ieinteresētības noskaidrošanas veids ir Ekonomikas ministrijas mājas lapas internetā (<http://www.em.gov.lv>) apmeklētāju statistikas analīze. Tā 2010.gadā visvairāk apmeklētākās sadaļas bija „ES fondi”, „Eiropas Savienība”, „Būvniecība” un „Mājokļi”.

4.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru

Ekonomikas ministrijai un tās padotībā esošajām iestādēm pēdējo gadu laikā ir izveidojusies aktīva un produktīva sadarbība ar dažādām uzņēmējus pārstāvošām nevalstiskajām organizācijām (NVO), kas regulāri tiek iesaistītas dažādu ar uzņēmējdarbības vides pilnveidošanu saistītu lēmumu un normatīvo aktu izstrādē un pilnveidošanā. Aktīvākie sociālie partneri ir Latvijas Pašvaldību savienība un Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība. Ministrija atzinīgi novērtē uzņēmēju, viņus pārstāvošo nevalstisko organizāciju, kā arī citu sadarbības partneru ieguldījumu normatīvās bāzes pilnveidošanā un uzņēmējdarbības vides uzlabošanā.

Lai īstenotu NVO un Ministru kabineta sadarbības memoranda mērķi – sekmēt efektīvas un sabiedrības interesēm atbilstošas valsts pārvaldes darbību, nodrošinot pilsoniskās sabiedrības iesaisti lēmumu pieņemšanas procesos visos līmeņos un stadijās valsts pārvaldē, tādējādi veicinot demokrātiskas valsts pamatelementa – pilsoniskās sabiedrības attīstību, Ekonomikas ministrija veikusi virkni aktivitāšu.

Kā efektīvāko sadarbības mehānismu ministrija atzinusi konsultatīvo padomju darbu. 2010.gadā ministrijā strādāja 12 konsultatīvās padomes, kas vērtēja to kompetencei atbilstošos ministrijas izstrādātos lēmumus un sniedza savus priekšlikumus un ieteikumus. Tāpat organizētas dažādas darba grupas normatīvo aktu izstrādei, kuru darbā iesaistītas NVO. Papildu informācija par konsultatīvo padomju un darba grupu darbu pieejama Ekonomikas ministrijas mājas lapā internetā (<http://www.em.gov.lv>).

2010.gadā ministrija un tūrisma nozares asociācijas parakstīja vienošanos par samazinātās pievienotās vērtības nodokļa likmes 10% apmērā piemērošanu viesu izmitināšanas pakalpojumiem viesu izmitināšanas mītnēs Latvijā. Tāpat tika parakstīts Sadarbības memorands par kopīgu sadarbību mājokļu renovācijas tirgus attīstībā.

Sabiedrības līdzdalības veicināšanai ministrijas mājas lapā internetā (<http://www.em.gov.lv>) izveidota sadaļa „Sabiedrības līdzdalība”, kurā publicēta informācija par sabiedrības līdzdalības lēmumu izstrādē iespējām, ministrijā izveidotajām darba grupām un konsultatīvajām padomēm, kā arī apkopota informācija par ministrijas aktīvākajiem sociālajiem partneriem.

Ministrija regulāri izvērtē esošo sadarbību ar NVO un ievieš jaunus un efektīvākus sadarbības mehānismus. Reizi gadā tiek veikta NVO un citu ministrijas sadarbības partneru aptauja, lūdzot novērtēt līdzšinējo dialogu un sniegt priekšlikumus tā pilnveidošanai.

5. Plānotie pasākumi 2011.gadā

5.1. Galvenie uzdevumi un pasākumi

Pamatojoties uz vidēja termiņa prioritātēm un piešķirto finansējumu, kā arī Deklarācijā par Valda Dombrovska vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību dotajiem uzdevumiem, ir izstrādāti un iekļauti Valdības rīcības plānā šādi prioritārie pasākumi Ekonomikas ministrijas darbības jomās:

Tautsaimniecības struktūrpolicies īstenošanā:

- Regulāri veikt tautsaimniecības nozaru attīstības analīzi, izstrādāt ekonomikas attīstības scenārijus un prognozes:
 - divas reizes gadā izstrādāt *Ziņojumu par Latvijas tautsaimniecības attīstību*;
 - reizi ceturksnī sagatavot un iesniegt Ministru kabinetā informatīvo ziņojumu par makroekonomisko situāciju valstī;
 - reizi ceturksnī sagatavot informatīvu izdevumu *Latvijas tautsaimniecība: makroekonomiskais apskats*.
- Izstrādāt Latvijas nacionālo reformu programmu *ES 2020* stratēģijas īstenošanai un iesniegt to Eiropas Komisijā līdz 2011.gada aprīļa beigām.

Darba tirgus analīze un prognozēšanā:

- Nodrošināt nepieciešamo informāciju darba tirgus prognožu jomā un līdz 2011.gada 15.maijam iesniegt Ministru kabinetā informatīvo ziņojumu par prognozēm darbaspēka pieprasījuma un piedāvājuma atbilstībai vidējā termiņā.
- Turpināt īstenot ESF līdzfinansētu projektu *Darba tirgus pieprasījuma vidēja termiņa un ilgtermiņa prognozēšanas sistēmas attīstība*.

Statistiskās informācijas nodrošināšanai:

- Nodrošināt iekšzemes un ārvalstu datu lietotājus ar statistisko informāciju par Latvijas ekonomiskajām, demogrāfiskajām, sociālajām un vides parādībām un procesiem, īstenojot *Valsts statistiskās informācijas programmā 2011.gadam* paredzētos darbus.
- Nodrošināt 2010.gada Lauksaimniecības skaitīšanas datu apstrādi, analīzi, kopsavilkumu veidošanu un publicēšanu.
- Īstenot 2011.gada Tautas skaitīšanu.

Uzņēmējdarbības un eksporta veicināšanā:

- Sagatavot *Uzņēmējdarbības vides uzlabošanas pasākumu plānu 2011.gadam*, ietverot šādas jomas: uzņēmējdarbības uzsākšana, būvniecības process, nodokļu administrēšana, investoru tiesību aizsardzība u.c.
- Izstrādāt *Ārvalstu tiešo investīciju piesaistes stratēģiju 2011.-2015.gadam*.
- Izstrādāt kārtību, kādā iesniedzams un vērtējams investīciju projekta pieteikums atbalstāmā investīciju projekta statusa iegūšanai.
- Izstrādāt *Latvijas preču un pakalpojumu eksporta veicināšanas un ārvalstu investīciju piesaistes plānu 2012.-2013.gadam*.

- Nodrošināt Eiropas Komisijas iniciatīvas *Eiropas Uzņēmējdarbības nedēļa* norisi Latvijā.
- Nodrošināt jaunu Latvijas Ārējo ekonomisko pārstāvniecību atvēršanu ārvalstīs.
- Turpināt īstenot Eiropas Savienības struktūrfondu programmu *Biznesa inkubatori* un nodrošināt atbalstu jauniem komersantiem 10 biznesa inkubatoros.
- Sadarbībā ar EIF izstrādāt priekšlikumus jauniem finanšu instrumentiem, lai paplašinātu riska kapitāla investīciju un agrīnas fāzes finansējuma instrumentu pieejamību jauniem komersantiem un biznesa ideju autoriem.

Inovācijas veicināšanā:

- Sekmēt pētniecības un privātā sektora sadarbību kopīgu pētījumu veikšanā, turpinot sniegt atbalstu sešiem kompetences centriem.
- Sekmēt uzņēmumu un saistīto institūciju savstarpējo sadarbību, atbalstot 8-10 klasteru attīstības projektus.
- Veikt Tehnoloģiju pārneses kontaktpunktu projektu īstenošanas vidēja termiņa izvērtējumu.
- Turpināt īstenot Eiropas Savienības struktūrfondu programmu *Pasākumi motivācijas celšanai inovācijām un uzņēmējdarbības uzsākšanai*, izstrādāt priekšlikumus programmas paplašināšanai ar jauniem atbalsta pakalpojumiem, lai nodrošinātu kvalitatīvu biznesa ideju izstrādi un īstenošanas uzsākšanu.
- Turpināt sniegt atbalstu Eiropas Savienības struktūrfondu programmas *Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde* un *Atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešanai ražošanā* ietvaros atbalstītajiem komersantu projektiem.
- Izstrādāt nosacījumus *Tehnoloģiju inkubatora* programmas īstenošanai.

Tūrisma politikas ieviešanai:

- Organizēt Baltijas valstu sadarbības veicināšanas pasākumus vietējā tūrisma veicināšanai un Baltijas kā vienota tūrisma galamērķa popularizēšanai.
- Attīstīt un uzturēt Latvijas tūrisma portālu un izmantot moderno tehnoloģiju iespējas tūrisma informācijas jomā, nodrošināt tūrisma informācijas centru iesaisti tūrisma informācijas apritē.
- Īstenot pasākumus Latvijas kūrortu attīstības atbalstam.
- Īstenot *Latvijas Tūrisma mārketinga stratēģiju*, veicinot Latvijas kā tūrisma galamērķa starptautisko konkurētspēju.
- Organizēt informatīvos pasākumus tūrisma komersantiem par produktu attīstību, darbu prioritārajos tirgos.

Iekšējā tirgus attīstības veicināšanai, konkurences nodrošināšanai un patērētāju tiesību aizsardzībai:

- Turpināt darbu pie parāda ārpustiesas atgūšanas tiesiskā regulējuma izstrādes, lai nodrošinātu taisnīgu, samērīgu un saprātīgu parāda atgūšanu un veicinātu parādu labprātīgu atmaksu.
- Uzlabot patērētāju tiesību aizsardzības līmeni, vienlaicīgi nodrošinot efektīvu uzraudzības mehānismu:
 - pabeigt darbu pie patērētāju tiesību aizsardzības tiesiskā regulējuma izstrādes nebanku kreditēšanas jomā;

- stiprināt patērētāju aizsardzību finanšu pakalpojumu jomā, ieviešot Pasaules Bankas rekomendācijas attiecībā uz patērētāju aizsardzību un finanšu iespējām;
- pabeigt darbu pie koncepcijas izstrādes patērētāju strīdu risināšanas kārtības uzlabošanai, atbilstoši koncepcijā izvēlētajam risinājuma variantam uzsākt darbu pie tiesiskā regulējuma pilnveidošanas patērētāju strīdu risināšanas kārtības uzlabošanai;
- izstrādāt pamatnostādnes tirgus uzraudzības sistēmas un patērētāju tiesību aizsardzības pilnveidošanai.
- Turpināt darbu pie administratīvā sloga samazināšanas pakalpojumu sniedzējiem saskarē ar valsts pārvaldes iestādēm:
 - veikt pētījumu ar mērķi noskaidrot uzņēmējdarbības šķēršļus, ar kuriem Latvijas uzņēmējiem nākas saskarties, veicot uzņēmējdarbību Eiropas Savienības iekšējā tirgū (iegūtā informācija tiks izmantota, plānojot pasākumus šo šķēršļu mazināšanai);
 - nodrošināt veiksmīgu Eiropas Savienības IMI sistēmas darbību Latvijā – uzlabojot Eiropas Savienības atbildīgo iestāžu sadarbību Eiropas Savienības iekšējā tirgus līmenī, veicinot atbildīgo iestāžu savstarpēju palīdzību un efektīvu pakalpojumu sniedzēju uzraudzību, vienlaikus izvairoties no atkārtotas pakalpojumu sniedzēju pārrobežu darbību kontroles.
- Turpināt SOLVIT koordinācijas centra darbību – veicināt sabiedrības iespējas aizstāvēt savas tiesības Eiropas Savienības iekšējā tirgū.

Ārējo ekonomisko attiecību un tirdzniecības politikas veicināšanā:

- Turpināt darbu pie tirdzniecības un investīciju līgumtiesiskās bāzes paplašināšanas ar perspektīviem Latvijas ekonomiskās sadarbības partneriem.
- Sekmēt Latvijas uzņēmumu eksportspējas un ārējās konkurētspējas pieaugumu, turpināt Latvijas uzņēmēju, jo īpaši, mazo un vidējo uzņēmumu, ekonomisko interešu aizstāvību attiecībā uz trešo valstu tirgus pieejamību un izstrādājot konceptuālus priekšlikumus vienas pieturas principa kontaktpunkta izveidei.
- Organizēt starpvaldību komisiju sēdes ar Azerbaidžānu, Baltkrieviju, Kazahstānu, Krieviju, Ķīnu, Ukrainu.
- Sadarbībā ar valsts aģentūru „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” organizēt uzņēmēju biznesa forumus ar Armēniju, Azerbaidžānu, Baltkrieviju, Kazahstānu, Krieviju, Ķīnu, Ukrainu.
- Organizēt Ekonomikas ministrijas vadības darba vizītes uz Vāciju, Japānu, Ķīnu, ASV, Poliju, Apvienotajiem Arābu Emirātiem, Kataru un Kuveitu.
- Turpināt sarunas ar Krievijas Federācijas Kirovas, Ivanovas un Jaroslavas apgabalu valdībām, kā arī Baškortostānas Republikas valdību par vienošanos noslēgšanu ekonomiskās sadarbības jomā.

Enerģētika:

- Izstrādāt enerģētikas nozares attīstības plānošanas dokumentu *Enerģētika 2030*.
- Turpināt darbu pie atjaunojamo energoresursu veicināšanas, atbilstoši Latvijas un Eiropas Savienības mērķim uz 2020.gadu sasniegt 40% atjaunojamo energoresursu īpatsvaru enerģijas galapatēriņā:
 - izstrādāt *Biodegvielas veicināšanas koncepciju*;
 - izstrādāt un ieviest Biodegvielas un šķidro kurināmo ilgtspējības kritērijus;

- veicināt siltumenerģiju no atjaunojamajiem energoresursiem;
- turpināt darbu pie likumprojekta *Atjaunojamās enerģijas likums*, iesniedzot Saeimā precizējumus uz otro lasījumu.
- Izstrādāt *Otro nacionālās energoefektivitātes rīcības plānu*.
- Ieviest *Nord Pool Spot* biržas Latvijas cenu apgabalu.
- Izstrādāt informatīvos ziņojumus, t.sk. par biodegvielas veicināšanu; koģenerācijas izvirzīto mērķu sasniegšanu; atjaunojamo energoresursu veicināšanu.
- Nodrošināt valsts naftas produktu drošības rezerves 90 patēriņa dienām.

Mājokļu politikas ieviešanai:

- Turpināt darbības Eiropas Savienības struktūrfondu aktivitātes *Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi* īstenošanai.
- Nodrošināt dzīvojamo māju pārvaldnieku reģistra ieviešanu un normatīvu izstrādi par minimālajām prasībām dzīvojamās mājās energoefektivitātes nodrošināšanai, kā arī īres tiesisko attiecību regulējuma pilnveidošanu.

Būvniecības nozares attīstībai:

- Noteikt būvniecības nozares attīstības prioritātes, izstrādājot *Būvniecības nozares attīstības pamatnostādnes 2011.-2015.gadam*.
- Sniegt informāciju pašvaldībām un būvinspektoriem par veicamajiem pasākumiem pilnvērtīgai būvniecības procesa tiesiskuma nodrošināšanai vietējās pašvaldības administratīvajā teritorijā, kā arī paaugstināt būvinspektoru kompetenci organizējot izglītojošus seminārus.
- Aktualizēt būvkomersantu reģistru, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta rīcībā esošo informāciju par pie būvkomersantiem nodarbinātajiem speciālistiem.
- Turpināt darbu pie Eirokodeksa nacionālo standartu ieviešanas.

5.2. Plānotie pētījumi

Ekonomikas ministrija 2011.gadā plāno veikt piecus pētījumus:

- **Tautsaimniecības struktūrpolitikā:**

ESF līdzfinansētā projekta „Darba tirgus pieprasījuma vidēja termiņa un ilgtermiņa prognozēšanas sistēmas attīstība” ietvaros plānots veikt pētījumus darba tirgus jomā (pētījumu izstrādes termiņš ir 2013.gads):

- *Pētījums par nākotnē stratēģiski pieprasītākām prasmēm Latvijā*
- *Pētījums par iedzīvotāju novecošanās ietekmi uz nākotnes prasmju piedāvājumu Latvijā*
- *Pētījums par darbaspēka profesionālo mobilitāti*
- **Uzņēmējdarbības jomā:**
 - *Uzņēmumu aptauja un rekomendāciju ziņojums par administratīvo procedūru ietekmi uz uzņēmējdarbības vidi*

- **Enerģētikas jomā:**
 - *Pētījums par biodegvielas ražošanas un biodegvielas izejvielu audzēšanas emisijām Latvijā Direktīvas 2009/28/EK ietvaros*

5.3. Finanšu saistības

Ekonomikas ministrijai 2011.gadā **ilgtermiņa saistībās** plānoti **86 385 364 latī**:

- Eiropas Kopienas atbalsts transporta, telekomunikāciju un enerģijas infrastruktūras tīkliem – 328 675 latī, t.sk. atmaksai valsts pamatbudžetā – 319 575 latī;
- Kohēzijas fonda projektiem – 11 914 544 latī;
- Eiropas Reģionālās attīstības fonda projektiem (ERAF) – 66 265 984 latī, t.sk. atmaksai valsts pamatbudžetā par Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) finansējumu – 3 927 119 latī;
- Eiropas Sociālā fonda projektiem (ESF) – 2 124 441 latī;
- Citām Eiropas Kopienas Iniciatīvām – 1 722 943 latī, t.sk. atmaksai valsts pamatbudžetā – 53 422 latī;
- 3.mērķim „Eiropas teritoriālā sadarbība” – 208 194 latī, t.sk. atmaksai valsts pamatbudžetā – 93 970 latī;
- Citiem Eiropas Savienības politiku instrumentiem – 1 880 580 latī;
- Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansētam projektam – 575 256 latī;
- pārējām saistībām –1 364 747 latī, t.sk.:
 - saistībām, kas pārņemtas no Phare projektiem – 1 157 049 latī;
 - starptautiskajai sadarbībai – 207 698 latī. Finansējums paredzēts biedru naudas iemaksām Starptautiskajā izmaksu–izlaides tabulu asociācijā IIOA, Starptautiskajā metroloģijas organizācijai OIML, Eiropas metroloģijas organizācijai WELMEC, Starptautiskajai standartizācijas organizācijai ISO, Starptautiskajai elektrotehniskajai komitejai IEC, Eiropas standartizācijas komitejai CEN, Eiropas elektrotehniskai komisijai CENELEC, BIPM Metra konvencijai, Eiropas Akreditācijas kooperācijai EA, Eiropas patērētāju organizāciju apvienībai BEUC, Starptautiskai patērētāju organizāciju savienībai CI, Eiropas tehniskās novērtēšanas organizācijai EOTA, Eiropas Enerģētikas Hartai, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijai OECD LEED, Eiropas Būvniecības Kontroles asociācijai CEBC, Eiropas nacionālo metroloģijas institūciju asociācijai EURAMET, Eiropas ceļojumu komisijai ETC, Pasaules tūrisma organizācijai WTO, Novērtēšanas sniegšanas kooperācijai CET, ES Neatkarīgo regulatoru grupai IRG/ERG, Eiropas Enerģētikas regulu padomei CEER, Pasaules Investīciju Piesaistes aģentūru asociācijai WAIPA, Ziemeļu Ministru Padomes sadarbības programmai un Starptautiskai Atjaunojamo energoresursu aģentūrai IRENA.